

30 Սեպտեմբերի 2018թ.

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ և
կից ծանոթագրություններ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական արդյունքների մասին
«30» Սեպտեմբերի 2018 թ.

«Այրի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող 13
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	01/07/2018 - 30/09/2018	01/01/2018 - 30/09/2018	01/07/2017 - 30/09/2017	01/01/2017 - 30/09/2017
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	2,805,087	8,429,052	6,280,681	18,746,428
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(1,024,884)	(3,286,160)	(3,884,726)	(11,953,331)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		1,780,203	5,142,892	2,395,955	6,793,097
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	231,084	893,964	205,434	585,546
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(66,786)	(217,862)	(35,727)	(81,579)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		164,298	676,102	169,707	503,967
Եկամուտ շահաբաժիններից		1,229	1,229	-	1,084
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	126,872	1,824,874	66,403	454,954
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	137,207	792,850	239,033	816,193
Գործառնական եկամուտներ		2,209,809	8,437,947	2,871,098	8,569,295
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	72,878	88,950	(450,134)	(672,495)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,077,099)	(3,569,281)	(1,062,883)	(2,982,206)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(218,773)	(541,888)	(228,173)	(476,057)
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		986,815	4,415,728	1,129,908	4,438,537
Շահութահարկի գծով (ծախս)/փոխհատուցում	10	(86,959)	(974,782)	(227,160)	(1,147,807)
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ		899,856	3,440,946	902,748	3,290,730
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		18,836	(1,249,674)	316,034	1,026,181
Ֆինանսական արդյունքներ փոխանցված զուտ օգուտ (վնաս)		(1,333)	(1,481,635)	-	-
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած զուտ օգուտ (վնաս)		24,878	(80,457)	395,042	1,282,726
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերվող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ		(4,709)	312,418	(79,008)	(256,545)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		918,692	2,191,272	1,218,782	4,316,911
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	11	1.4	5.1	1.3	4.8
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ	11	1.4	5.1	1.3	4.8

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

13/10/18

Վարչության նախագահի ժ/պ Ռ.Նիսիկյան
Գլխավոր հաշվապահ Ա.Խաչատրյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆինանսական վիճակի մասին

«30» Սեպտեմբերի 2018 թ.

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող 13

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	30/09/18	31/12/2017թ. (Ստուգված)
Ակտիվներ			
Կանխիկ դրամական միջոցներ		4,067,126	2,967,268
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	12	10,932,980	14,436,543
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	13	4,430,223	7,418,421
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	14	9,636	9,952
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	15	4,010,267	6,493,486
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	67,329,786	61,495,027
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	2,913,134	29,406,955
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	23,022,721	-
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	19	5,138,737	5,034,278
Բռնագանձված ակտիվներ	20	987,856	749,383
Այլ ակտիվներ	21	1,176,032	846,676
Ընդամենը՝ ակտիվներ		124,018,498	128,857,989
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	22	6,036,251	2,067,990
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	23	57,173,769	67,320,197
Այլ փոխառություններ	24	1,856,738	2,195,463
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	14	630	229,753
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	10,824,540	10,815,059
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	26	1,456,265	1,486,487
Այլ պարտավորություններ	27	399,231	357,523
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		77,747,424	84,472,472
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	28	33,971,850	33,971,850
Էմիսիոն եկամուտ		5,014,099	5,014,099
Պահուստներ՝		393,858	3,606,610
Գլխավոր պահուստ		107,760	107,760
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		156,499	156,499
Իրական արժեքով չափվող ֆին. ակտիվների վերագնահատման պահուստ		129,599	3,342,351
Զբաղիված շահույթ (վնաս)		6,891,267	1,792,958
Ընդամենը՝ կապիտալ		46,271,074	44,385,517
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		124,018,498	128,857,989

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

13/10/18

Վարչության նախագահի մ/կ

Ռ. Մելիքյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ա. Խաչատրյան

ՄԻՋԱՆԿՑԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին

« 30 » Սեպտեմբերի 2018 թ

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող 13

(բանկի անվանումը և գրնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եամուտ	Գլխավոր պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ	Իրական արժեքով այլ համ ֆին արդ միջ չափվող ֆին ակտիվների վերագ պահուստ	Զբաշխված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը կապիտալ
<i>Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)</i>							
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	156,499	1,925,441	(53,822)	41,121,827
Տարվա շահույթ (վնաս)	-	-	-	-	-	3,290,730	3,290,730
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	1,026,181	-	1,026,181
<i>Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած զույր օգուր (վնաս)</i>	-	-	-	-	1,282,726	-	1,282,726
<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերվող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ</i>	-	-	-	-	(256,545)	-	(256,545)
Մնացորդը 2017թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ (չստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	156,499	2,951,622	3,236,908	45,438,738

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)							
Մնացորդը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	156,499	3,342,351	1,792,958	44,385,517
Տարվա շահույթ (վնաս)	-	-	-	-	-	3,440,946	3,440,946
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-	-	(1,249,674)	-	(1,249,674)
Ֆինանսական արդյունքներ փոխանցված զուր օգուր (վնաս)	-	-	-	-	(1,481,635)	-	(1,481,635)
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած զուր օգուր (վնաս)	-	-	-	-	(80,457)	-	(80,457)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերվող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	-	312,418	-	312,418
ՀՀՄԱ-ի փոփոխության հետևանքով այլ շարժեր	-	-	-	-	(1,963,078)	1,657,363	(305,715)
Տեղափոխություն վերագնահատման աճից չբաշխված շահույթ	-	-	-	-	(2,453,847)	2,453,847	-
Սպասվող պարտքային կորստի անդրադարձը չբաշխվող շահույթին	-	-	-	-	-	(995,605)	(995,605)
շահութահարկ	-	-	-	-	490,769	199,121	689,890
Մնացորդը 2018թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ (չստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	156,499	129,599	6,891,267	46,271,074

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

13/10/18

Վարչության նախագահի ժ/պ Ռ. Մելիքյան
 Գլխավոր հաշվապահ Ա. Խաչատրյան

ՄԻՋԱՆԿՑԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Դրամական միջոցների հոսքերի մասին
 «30» Սեպտեմբերի 2018 թ
 «Այրի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող. 13
 (բանկի անվանումը և գրեմելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
	01/01/17-ից 30/09/17թ.	01/01/18-ից 30/09/18թ.
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
<i>Դրամական միջոցների գուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը</i>	5,228,724	4,148,176
Ստացված տոկոսներ	20,654,339	8,337,130
Վճարված տոկոսներ	(15,627,209)	(3,945,864)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ	585,546	893,964
Վճարված կոմիսիոն գումարներ	(81,579)	(217,862)
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)	118,333	426,849
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ	1,919,421	1,741,972
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(1,896,055)	(2,063,422)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր	(444,072)	(1,024,591)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից	41,148,063	(9,667,063)
<i>Գործառնական ակտիվներում նվազում/(ավելացում)</i>	146,678,666	(6,771,274)
այդ թվում՝ վարկերի և փոխառությունների նվազում/(ավելացում)	144,924,360	(5,476,708)
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)	1,754,306	(1,294,566)
<i>Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)</i>	(105,530,603)	(2,895,789)
այդ թվում՝ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)	(113,825,060)	(9,473,664)
այլ գործառնական պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)	8,294,457	6,577,875
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը	46,376,787	(5,518,887)
Վճարված շահութահարկ	(10,000)	(30,000)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	46,366,787	(5,548,887)
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	x	x
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներում ներդրումների նվազում (ավելացում)	(11,213,538)	3,479,629
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)	1,625,269	-
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)	(25,565)	(8,321)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(306,407)	(442,473)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարում	1,301	3,250
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	(9,918,940)	3,032,085
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	x	x
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)	(1,190,526)	(590,315)
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)	(62,172,742)	1,154,310
Ստացված այլ փոխառությունների ավելացում (նվազում)	9,588	(62,697)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)	5,816,263	-
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	(57,537,417)	501,298
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	220,137	(120,736)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ/(նվազում)	(20,869,433)	(2,136,240)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	30,061,489	17,229,253
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	9,192,056	15,093,013

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը

13/10/18

Վարչության նախագահի ժ/պ

(Ստորագրություն)
Ռ.Սեփյան

Գլխավոր հաշվապահ

(Ստորագրություն)
Ա.Խաչատրյան

ՄԻՋԱՆԿՑԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ
 «Այդի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց 13
 (Բանկի անվանումը և գրեկերու վայրը)

Ամսաթիվը 01/07/18 թ.-ից 30/09/18 թ.

(Հազար դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	33,971,850	50,000	Խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	38,578,789	30,000,000	Խախտում առկա չէ
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	42.97%	12.0%	Խախտում առկա չէ
Ն21 Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	34.52%	15.0%	Խախտում առկա չէ
Ն22 Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված ցածրաանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	342.74%	60.0%	Խախտում առկա չէ
Ն211 Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	21.93%	4.0%	Խախտում առկա չէ
Ն221 Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցածրաանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	212.63%	10.0%	Խախտում առկա չէ
Ն31 Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	18.61%	20.0%	Խախտում առկա չէ
Ն32 Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	78.96%	500.0%	Խախտում առկա չէ
Ն41 Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	0.10%	5.0%	Խախտում առկա չէ
Ն42 Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	1.16%	20.0%	Խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը`			
<i>ՀՀ դրամով</i>	X	2.0%	Խախտում առկա չէ
<i>արտարժույթով</i>	X	18.0%	Խախտում առկա չէ
Արտարժույթային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	6.0%	10.0%	Խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը`			
<i>ԱՄՆ դոլարով</i>	5.6%	7.0%	Խախտում առկա չէ
<i>Եվրոյով</i>	0.3%	7.0%	Խախտում առկա չէ
<i>Ռուսական ռուբլիով</i>	0.0%	7.0%	Խախտում առկա չէ
<i>Այլ</i>	X	7.0%	Խախտում առկա չէ

Վարչության նախագահի ժ/պ Ռ. Մելիքյան
 Գլխավոր հաշվապահ Ա. Իսախանյան

Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

Բանկը հիմնադրվել է 1990թ.-ին Հայաստանի Հանրապետությունում: Մահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունից վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության 2007թ. ապրիլին: 2018թ. հունիսի 4-ից վերանվանվել է «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ Բանկ):

Բանկի հիմնական գործունեությունն է հանդիսանում ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկային գործառնությունների իրականացումը, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, իսկ թվով 14 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում և տարբեր շրջաններում:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան 0010, Վարդանանց փ. 13:

Բանկի մասնաճյուղերը՝

«Վարդանանց» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Վարդանանց փ. 13/3, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

Գյումրիի մասնաճյուղ, ք. Գյումրի, Անկախության հր-կ 6, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,

Աբովյանի մասնաճյուղ, ք. Աբովյան, Օգոստոսի 23 փ, 4շ, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Պայազատ» մասնաճյուղ, ք. Գավառ, Անդրանիկի 30ա, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,

«Արաբկիր» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Կոմիտաս 56/162, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Նոր Նորք» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Գայի պողոտա 17/1 շենք, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,

Էջմիածնի մասնաճյուղ, ք. Էջմիածին, Մաշտոցի 48, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

Վանաձորի մասնաճյուղ, ք. Վանաձոր, Խորենացի 4, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

Դավթաշենի մասնաճյուղ, ք. Երևան, Դավթաշեն 4-րդ թաղ., 11/91, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

Սևանի մասնաճյուղ, ք. Սևան, Սայաթ-Նովա 12/1, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Բաղրամյան» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Բաղրամյան 75, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Մայաթիա» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Բաքաթի 39/61, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,

«Տիգրան Մեծ» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Տիգրան Մեծի 4, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

«Էրեբունի» մասնաճյուղ, ք. Երևան, Էրեբունի 7/60, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

Բանկի աշխատողների միջին թվաքանակը 2018 թ-ի երրորդ եռամսյակում կամել է 397 մարդ:

Կորպորատիվ կառավարում

Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներից ելնելով և ղեկավարվելով «Բանկերի և Բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի դրույթներով, Բանկի արդյունավետ ղեկավարման համար գործում է Բանկի Վարչությունը: Բանկի Վարչությունն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընթացիկ

ղեկավարումը, կազմակերպում է Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովը, Բանկի Խորհրդի և իր կողմից ընդունված որոշումների կատարումը, ապահովում է բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ռազմավարական ծրագրի և ներքին ակտերի կատարումը:

Բանկի Խորհուրդը, Վարչության աշխատանքների գնահատման համար, հիմք է ընդունում Վարչության նախագահի, Գլխավոր հաշվապահի, Ներքին վերահսկողության վարչության կողմից Խորհրդին ներկայացվող պարբերական հաշվետվությունները և տեղեկատվությունը, ՀՀ կենտրոնական բանկի ստուգման ակտերը, ինչպես նաև արտաքին աուդիտի եզրակացությունը: Վարչության աշխատանքները գնահատվում են էլեկտրոնային Վարչության կողմից իրականացվող`

- ✓ Բանկի ռազմավարական ծրագրի իրականացման ընթացքից,
- ✓ Խորհրդի կողմից ընդունված որոշումների կատարումից,
- ✓ Ռիսկերի զսպմանն ուղղված գործառնություններից,
- ✓ Բանկի ընթացիկ գործունեության արդյունավետ կառավարումից,
- ✓ Տոկոսադրույքների քաղաքականությունից,
- ✓ Եկամուտների և ծախսերի արդյունավետ քաղաքականությունից,
- ✓ Կադրային քաղաքականությունից

Բանկի խորհրդի կազմը

Վարդան Դիլանյան`	Խորհրդի նախագահ
Կարեն Մարգարյան`	Խորհրդի անդամ
Մաքսիմ Մորոզով`	Խորհրդի անդամ
Հագոբ Գասարճեան`	Խորհրդի անդամ
Մազեն Շեհայեր Ակրամ`	Խորհրդի անդամ

Բանկի վարչության կազմը

Ռուբեն Մելիքյան`	Վարչության նախագահի ժ/պ, Ֆինանսական տնօրեն, Վարչության անդամ
Սերգեյ Վիրաբյան`	Կորպորատիվ բիզնեսի գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Կարեն Նալբանդյան`	Բիզնեսի զարգացման գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Վարդան Գևորգյան`	Մանրածախ բիզնեսի գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Արման Ասատրյան`	Գործառնական տնօրեն` Վարչության անդամ
Ռաֆիկ Սուվարյան`	Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Անուշիկ Խաչատրյան`	Գլխավոր հաշվապահ-Հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվությունների վարչության պետ, Վարչության անդամ
Սերգեյ Առաքելյան`	Թվային Բանկինգի տնօրեն, Վարչության անդամ

Բանկի բաժնետերեր

Բաժնետեր	Մասնակության չափը (հազար դրամ)	%
ՖԻՍԹՈՔՈ Էլ Թի Դի	20,275,550	59.68%
CreditBank S.A.L.	13,696,300	40.32%
Ընդամենը	33,971,850	100%

Գործարար միջավայր

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Երավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

1. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

Համապատասխանությունը

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով ու վերագնահատված արժեքով հաշվառվող շենքերի:

Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ

2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են դրամի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Վերափոխարկման արդյունքում առաջացող արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ բաժնային գործիքների վերափոխարկման արդյունքում առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված արտարժույթային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ) և բարձր իրացվելիությամբ ֆինանսական ակտիվները, որոնց սկզբնական մարման ժամկետը կազմում է մինչև երեք ամիս, որոնք ենթարկվում են իրական արժեքի փոփոխման ոչ էական ռիսկի ու օգտագործվում են Բանկի կողմից կարճաժամկետ պարտավորվածությունների կառավարման համար: ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նվազագույն պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Ֆինանսական գործիքներ

Դասակարգում

Համաձայն ՖՀՄՄ 9-ի ֆինանսական ակտիվների դասակարգումները հետևյալն են.

- Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, որոնք բանկը նախատեսում է պահել պայմանագրային հոսքերը հավաքագրելու նպատակով:

- *Իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, որոնք բաղկացած են հետևյալ ենթակատեգորիաներից,*
  - *Ֆինանսական ակտիվներ, որոնց գծով բավարարված են ամորտիզացված արժեքով հաշվառման պահանջները, սակայն բանկը սկզբնական ճանաչման պահին դասակարգում է դրանք իրական արժեքով հաշվառվող՝ նվազեցնելով հաշվառման անհամապատասխանությունը:*
  - *Մնացած ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն բավարարում ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող դասակարգման պահանջները:*

Ճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են առք ու վաճառքի ամսաթվի դրությամբ:

Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշվող շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով: Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումից կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կատարվող ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիսի բացակայության դեպքում, ամենաբարենպաստ շուկայում, որին մուտքի հնարավորություն ունի Բանկը նշված ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս չկատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Բանկը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և բավարար ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար: Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում, Բանկը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելու նպատակով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեն նման հանգամանքներում:

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի լավագույն ապացույցը սովորաբար գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը: Եթե Բանկը որոշում է, որ սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքը տարբերվում է գործարքի գնից, և իրական արժեքը չի հիմնավորվում է ակտիվ շուկայում նմանատիպ ակտիվի կամ պարտավորության համար գնանշվող գնով կամ հիմնված չէ գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, ապա ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով՝ ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերության հետաձգումով: Հետագայում, տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ այն պահից, երբ գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Բանկը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Բանկը ճանաչում է իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումներն այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, որի ընթացքում կատարվել են այդ փոփոխությունները:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և

վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Ապաճանաչում

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Բանկի կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Եթե Բանկը ձեռք է բերում իր սեփական պարտքը, ապա այն դուրս է բերվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից, և պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ու վճարված հատուցման տարբերությունը ներառվում է պարտքի ժամկետից շուտ մարման արդյունքում առաջացած շահույթում կամ վնասում:

Բանկը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետզնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետզնման պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ստացվելիք գումարները գրանցվում են որպես հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հակադարձ հետզնման պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, տոկոսադրույքների, արտարժույթների փոխարժեքների, թանկարժեք մետաղների, բորսասներում շրջանառվող օպցիոնները, ինչպես նաև այս գործիքների ցանկացած համակցությունը:

Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ գործիքի պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում:

Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Թեև Բանկն ածանցյալ գործիքների առքն ու վաճառքն իրականացնում է ռիսկի հեջավորման նպատակով, այս գործիքները չեն համապատասխանում հեջի հաշվառման պահանջներին:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվելով զուտ գումարով, միայն այն դեպքում, երբ Բանկն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

Հիմնական միջոցներ

Մեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

Վերագնահատում

Շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակշենքերի իրական արժեքների շարժից: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Սակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

շենքեր	50 տարի
վարձակալված գույքի բարելավում	20 տարի
համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	4-10 տարի
փոխադրամիջոցներ	10 տարի
տնտեսական գույք	10 տարի

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 10 տարի:

Արժեզրկում կամ սպասվող պարտքային կորուստ

Համաձայն ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների՝ Բանկը արժեզրկումը գնահատում և ճանաչում է մինչև արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն տեղի ունենալը: Սա կոչվում է նաև սպասվող պարտքային կորուստ:

Սպասվող պարտքային կորուստը հաշվարկելու համար Բանկը գնահատում է արժեզրկման/դեֆոլտի դեպքի տեղի ունենալու հնարավոր պարտքային կորուստը՝ որպես ուշացումների և անհավաքագրումների ներկա արժեք (ներառյալ գրավի և այլ ապահովվածության առկայություն), և բազմապատկում այդ գումարը տվյալ դեպքը տեղի ունենալու հավանականությամբ:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Բանկը վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով գնահատելու նպատակով:

Ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքով հաշվառման էությունը կայանում է նրանում, որ այդ գործիքների սկզբնական արժեքի և ամբողջական մարման գումարի (որը շատ հաճախ մաս մաս է մարվում գործիքի կյանքի ընթացքում) տարբերությունը հանդիսանում է իր տնտեսական բովանդակությամբ տոկոս՝ այսինքն հատուցում ժամանակի և պարտքային ռիսկի դիմաց: Այս տարբերությունը բաժանվում է գործիքի գոյության ժամանակաշրջանների միջև այնպես, որ այն հանդիսանա յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանում միայն չմարված պարտքի դիմաց հատուցում՝ հաշվարկված հաստատուն տոկոսադրույքով:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Բանկը վարկի մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված ցանկացած պահուստը) դուրս է գրում, երբ ղեկավարությունը որոշում է, որ վարկը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու մաշվածությունը, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված պարտքային արժեթղթի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է կապել շահույթում կամ վնասում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, արժեզրկված բաժնային արժեթղթի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Գուդվիլի փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղջվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղջման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի: Գուդվիլի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում:

Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով զեղջման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

Վարկային պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկային պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածությունները, ակրեդիտիվները և երաշխիքները, ինչպես նաև տրամադրում է վարկային ապահովագրման այլ տեսակներ:

Ֆինանսական երաշխավորություններն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխավորության սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտապանն ի վիճակի չլինի կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով կորուստների պահուստը և վարկավորման այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունները և վարկային այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկային պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ,
- եթե Բանկն ունի իր վարկային պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա նույն դասում գտնվող բոլոր վարկային պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ածանցյալ գործիքներ,
- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ:

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Շայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող եկամտի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման համար ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքում, որն ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ հարկի գծով համապատասխան օգուտը կարող է իրացվել:

Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

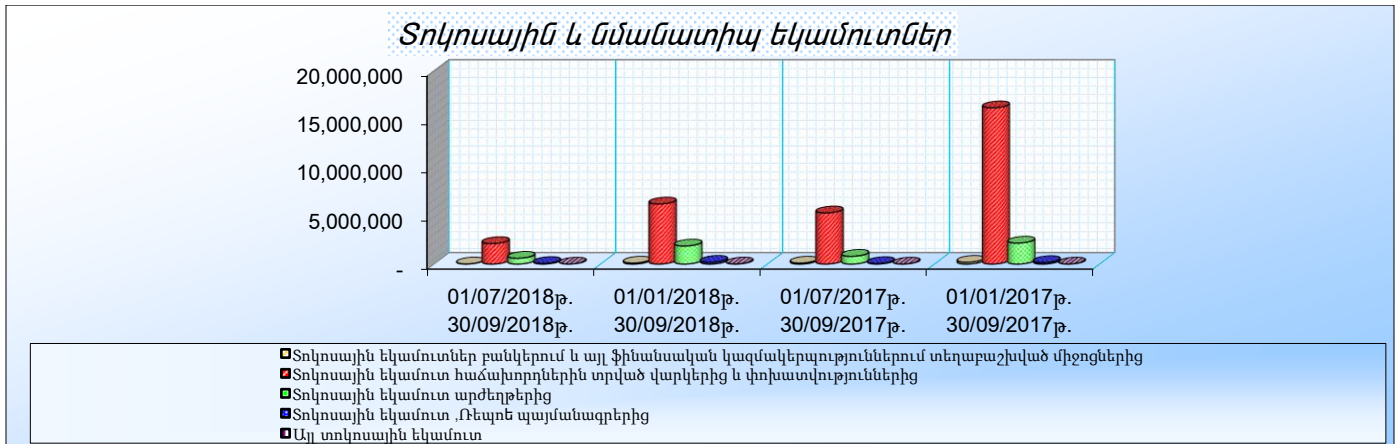
Այլ վճարները, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում ենք շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

3. Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

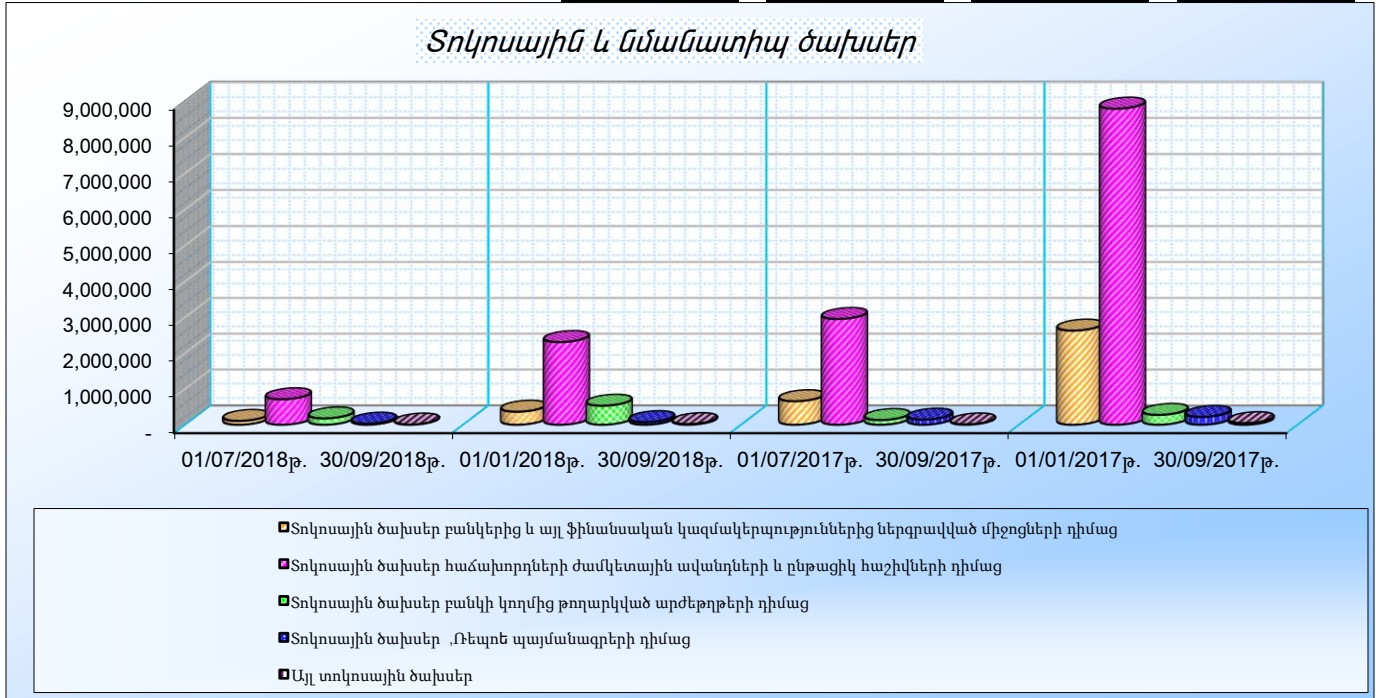
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01/07/2018թ. 30/09/2018թ.	01/01/2018թ. 30/09/2018թ.	01/07/2017թ. 30/09/2017թ.	01/01/2017թ. 30/09/2017թ.
Տոկոսային եկամուտներ բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված միջոցներից	12,059	103,091	102,243	184,710
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	2,128,006	6,251,794	5,319,174	16,216,197
Տոկոսային եկամուտ արժեթղթերից	602,815	1,876,674	801,919	2,181,659
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	60,476	186,926	53,709	159,084
Այլ տոկոսային եկամուտ	1,731	10,567	3,636	4,778
Ընդամենը	2,805,087	8,429,052	6,280,681	18,746,428

հազար ՀՀ դրամ

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	01/07/2018թ. 30/09/2018թ.	01/01/2018թ. 30/09/2018թ.	01/07/2017թ. 30/09/2017թ.	01/01/2017թ. 30/09/2017թ.
Տոկոսային ծախսեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցների դիմաց	106,290	363,188	654,977	2,625,300
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	709,731	2,305,408	2,949,626	8,794,047
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	175,877	529,461	130,301	273,889
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	28,515	71,693	141,122	216,685

Այլ տոկոսային ծախսեր	4,471	16,410	8,700	43,410
Ընդամենը	1,024,884	3,286,160	3,884,726	11,953,331

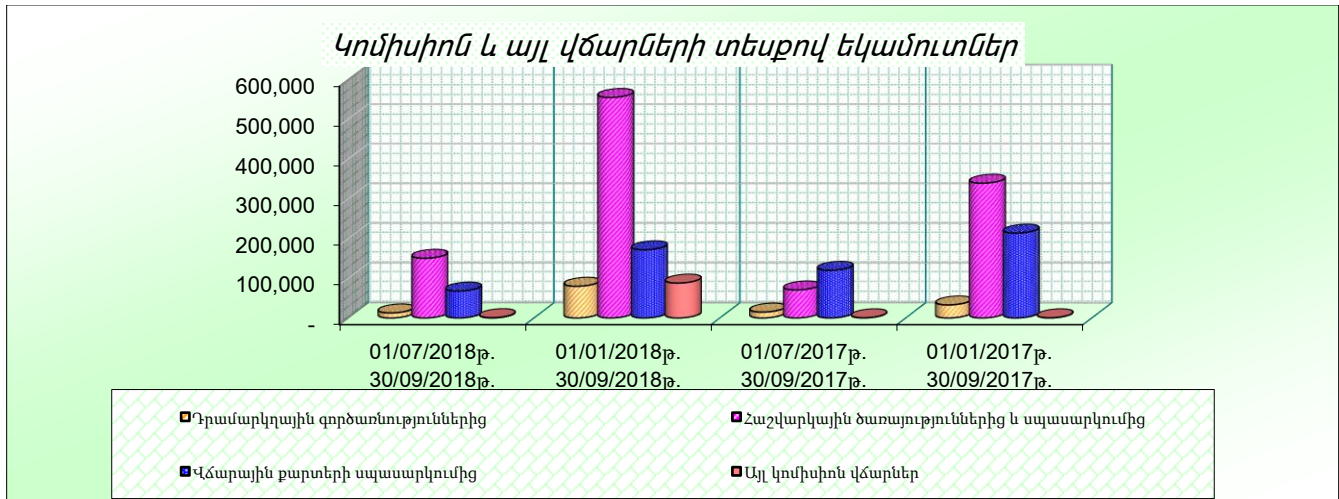

Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	1,780,203	5,142,892	2,395,955	6,793,097
--	------------------	------------------	------------------	------------------

4. Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/07/2018թ. 30/09/2018թ.	01/01/2018թ. 30/09/2018թ.	01/07/2017թ. 30/09/2017թ.	01/01/2017թ. 30/09/2017թ.
Դրամարկղային գործառնություններից	12,631	79,694	14,775	32,827
Հաշվարկային ծառայություններից և սպասարկումից	150,072	555,114	70,386	338,958
Վճարային քարտերի սպասարկումից	67,614	171,426	119,836	213,324
Այլ կոմիսիոն վճարներ	767	87,730	437	437
Ընդամենը	231,084	893,964	205,434	585,546

հազար ՀՀ դրամ

Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կումիսիոն վճարներ

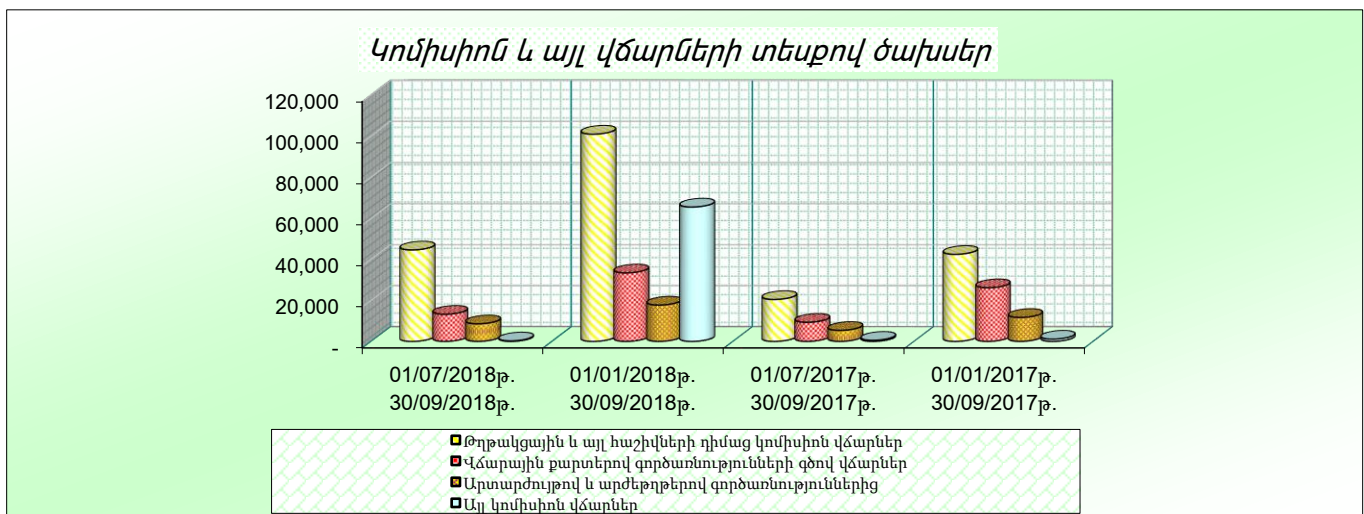
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ

Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից

Այլ կումիսիոն վճարներ

Ընդամենը

	01/07/2018թ. 30/09/2018թ.	01/01/2018թ. 30/09/2018թ.	01/07/2017թ. 30/09/2017թ.	01/01/2017թ. 30/09/2017թ.
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կումիսիոն վճարներ	44,693	101,002	20,482	42,535
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	13,270	33,476	9,329	26,223
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	8,580	17,756	5,377	11,713
Այլ կումիսիոն վճարներ	243	65,628	539	1,108
Ընդամենը	66,786	217,862	35,727	81,579

Ստացված գուտ կումիսիոն և այլ վճարներ

164,298	676,102	169,707	503,967
---------	---------	---------	---------

5. Զուտ եկամուտ առևտրային գործունեությունից

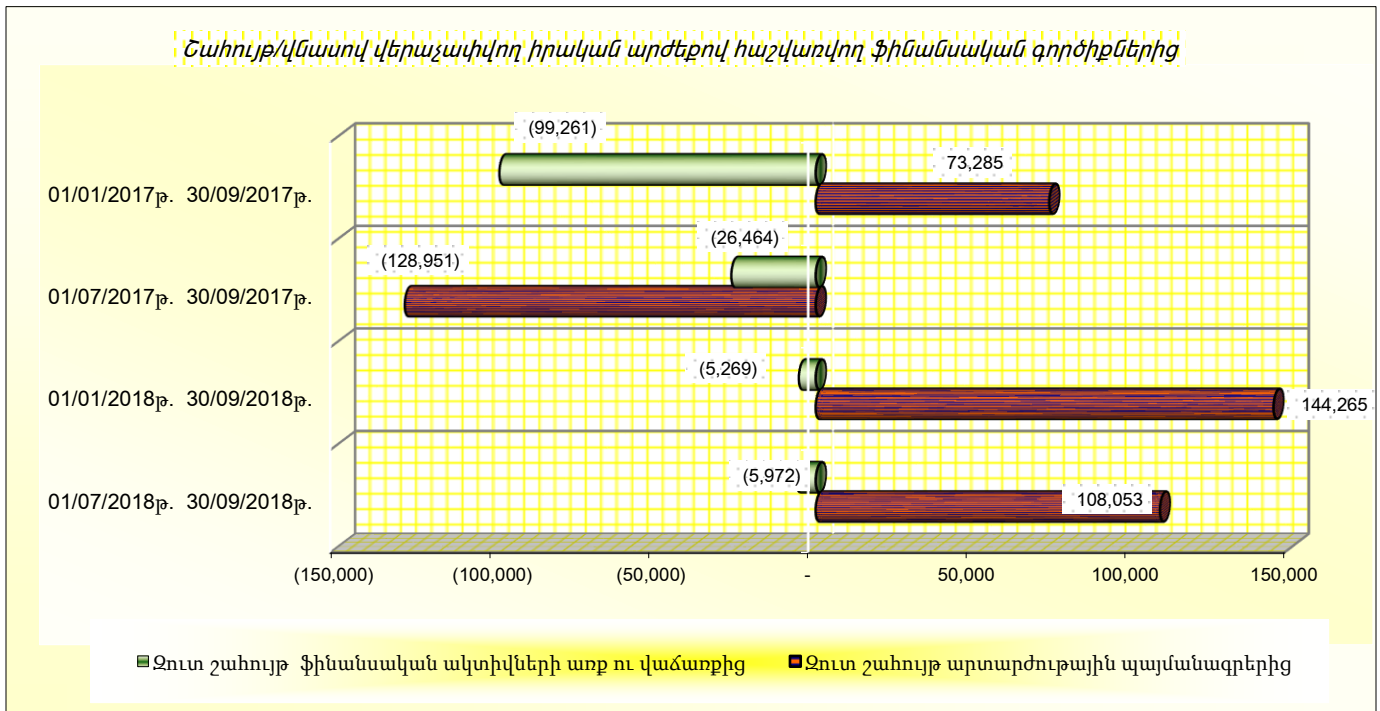
հազար ՀՀ դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներից

Զուտ շահույթ արտարժույթային պայմանագրերից
 Զուտ շահույթ ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից

Ընդամենը

	01/07/2018թ. 30/09/2018թ.	01/01/2018թ. 30/09/2018թ.	01/07/2017թ. 30/09/2017թ.	01/01/2017թ. 30/09/2017թ.
	108,053	144,265	(128,951)	73,285
	(5,972)	(5,269)	(26,464)	(99,261)
Ընդամենը	102,081	138,996	(155,415)	(25,976)

հազար ՀՀ դրամ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից

Զուտ շահույթ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից

Ընդամենը

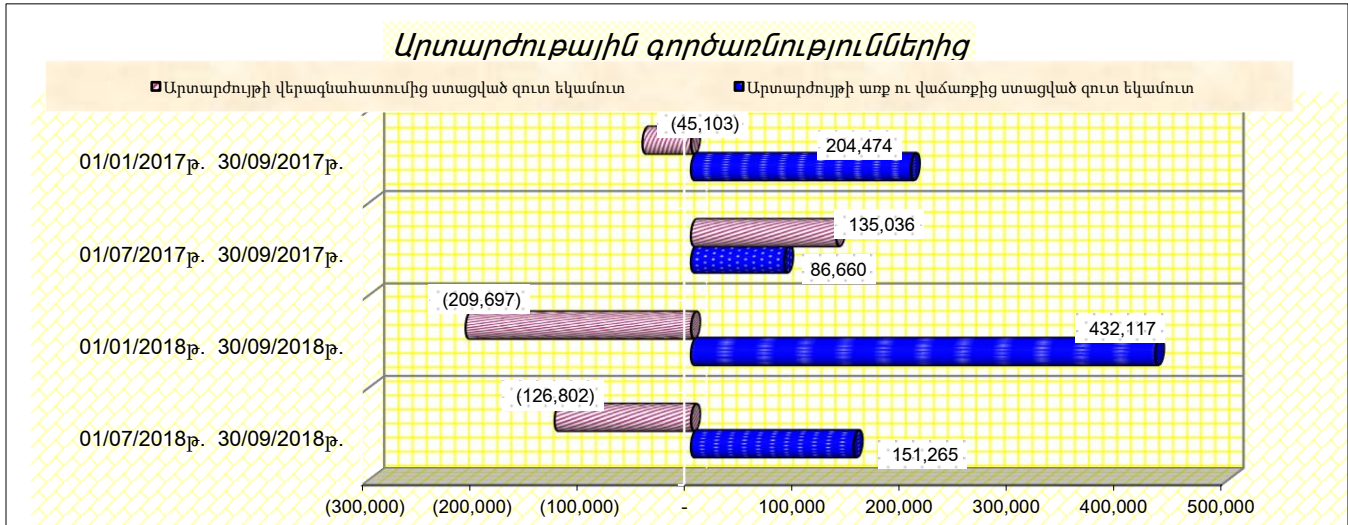
	01/07/2018թ. 30/09/2018թ.	01/01/2018թ. 30/09/2018թ.	01/07/2017թ. 30/09/2017թ.	01/01/2017թ. 30/09/2017թ.
	736	1,462,941	-	321,542
Ընդամենը	736	1,462,941	-	321,542

Արտարժույթային գործառնություններից

	01/07/2018թ. 30/09/2018թ.	01/01/2018թ. 30/09/2018թ.	01/07/2017թ. 30/09/2017թ.	01/01/2017թ. 30/09/2017թ.

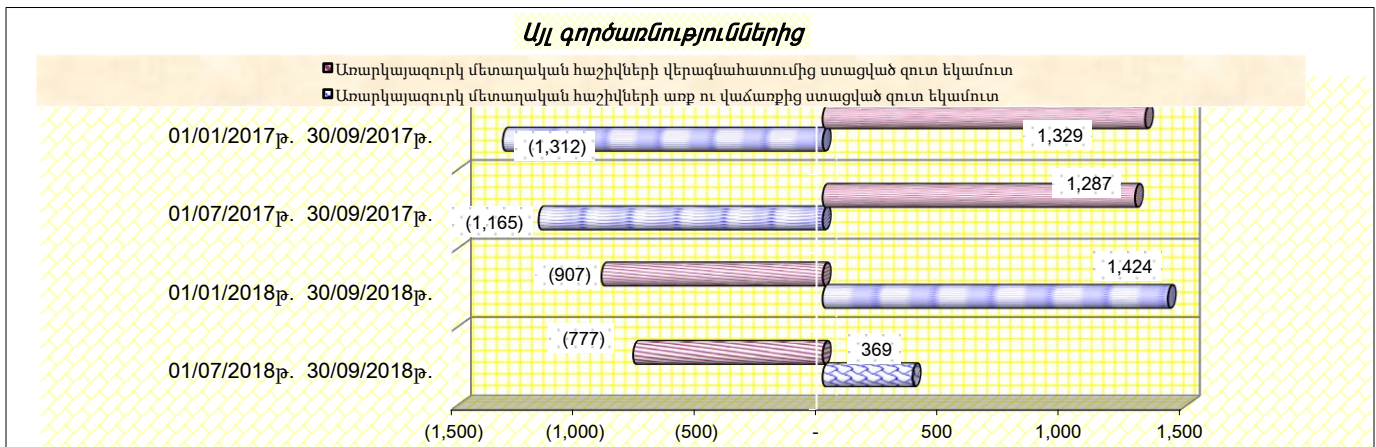

Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	151,265	432,117	86,660	204,474
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	(126,802)	(209,697)	135,036	(45,103)
Ընդամենը	24,463	222,420	221,696	159,371

հազար ՀՀ դրամ

Այլ գործառնություններից	01/07/2018թ. 30/09/2018թ.	01/01/2018թ. 30/09/2018թ.	01/07/2017թ. 30/09/2017թ.	01/01/2017թ. 30/09/2017թ.
Առարկայագուրկ մետաղական հաշիվների առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	369	1,424	(1,165)	(1,312)
Առարկայագուրկ մետաղական հաշիվների վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	(777)	(907)	1,287	1,329
Ընդամենը	(408)	517	122	17

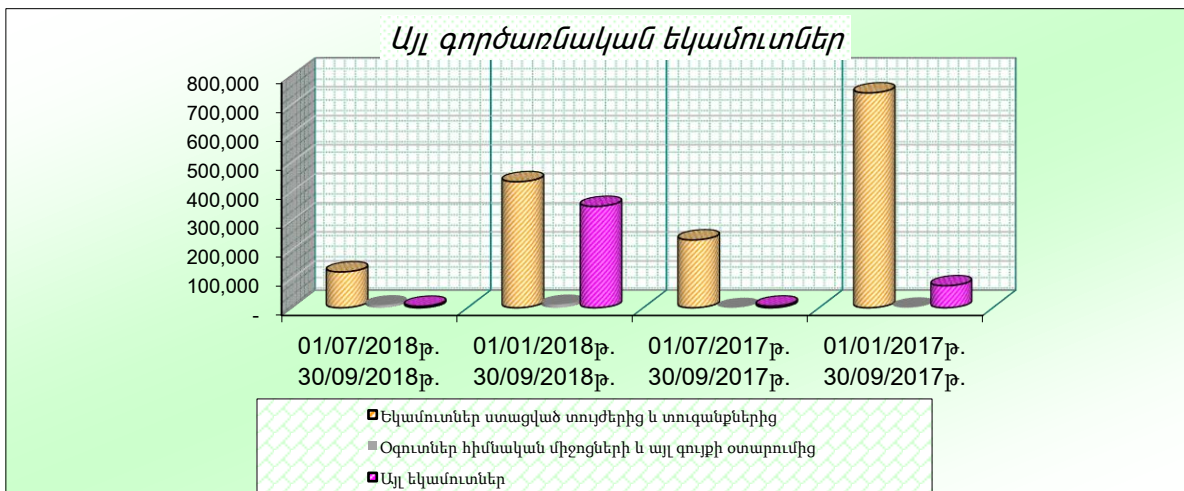

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	126,872	1,824,874	66,403	454,954
--	---------	-----------	--------	---------

6. Այլ գործառնական եկամուտ

հազար ՀՀ դրամ

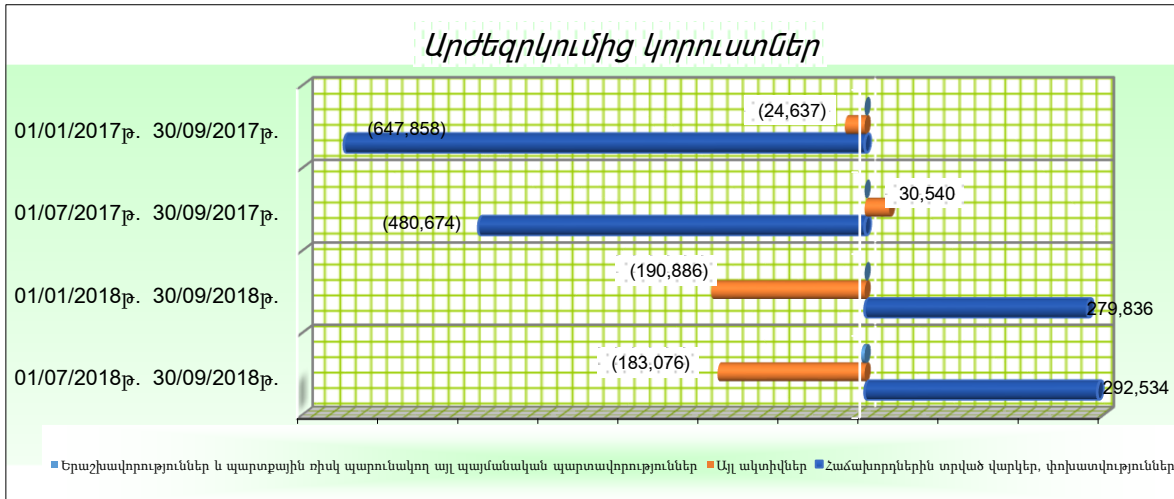
Այլ գործառնական եկամուտներ	01/07/2018թ. 30/09/2018թ.	01/01/2018թ. 30/09/2018թ.	01/07/2017թ. 30/09/2017թ.	01/01/2017թ. 30/09/2017թ.
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	123,108	433,255	233,114	739,292
Օգուտներ հիմնական միջոցների և այլ գույքի օտարումից	8,933	11,143	125	1,364
Այլ եկամուտներ	5,166	348,452	5,794	75,537
Ընդամենը	137,207	792,850	239,033	816,193

7. Արժեզրկման ծախս

հազար ՀՀ դրամ

	01/07/2018թ. 30/09/2018թ.	01/01/2018թ. 30/09/2018թ.	01/07/2017թ. 30/09/2017թ.	01/01/2017թ. 30/09/2017թ.
Արժեզրկումից կորուստներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ	103,765	116,463	(480,674)	(647,858)
Այլ ակտիվներ	(32,670)	(24,860)	30,540	(24,637)
Երաշխավորություններ և պարտքային ռիսկ պարունակող այլ պայմանական պարտավորություններ	1,783	(2,653)	-	-
Ընդամենը	72,878	88,950	(450,134)	(672,495)

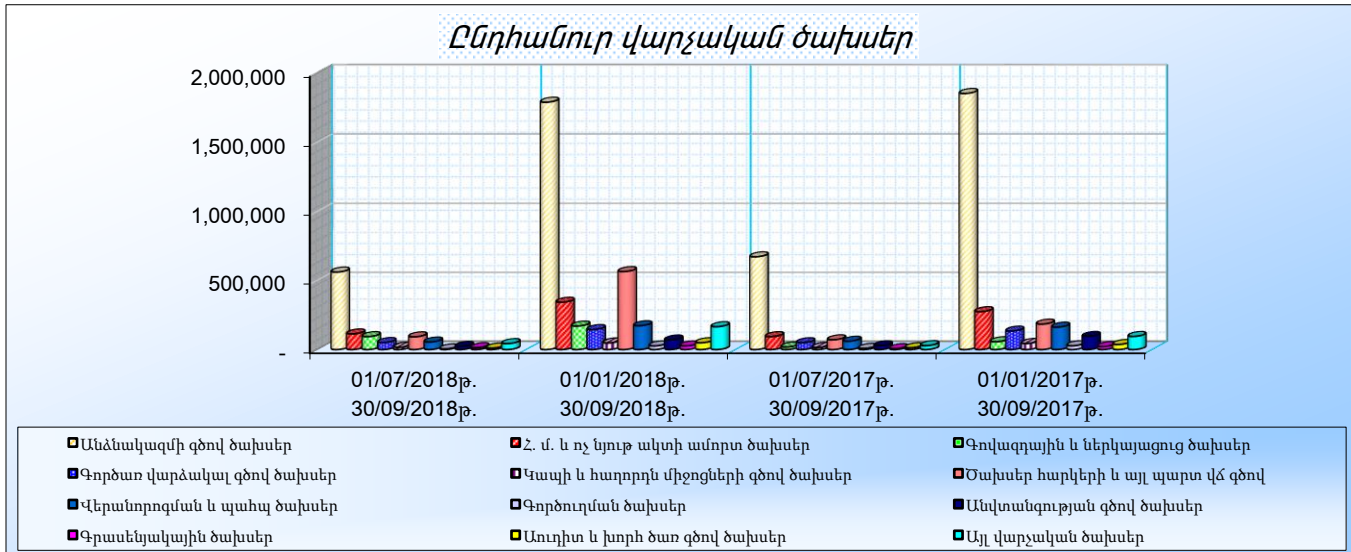

8. Ընդհանուր վարչական ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01/07/2018թ. 30/09/2018թ.	01/01/2018թ. 30/09/2018թ.	01/07/2017թ. 30/09/2017թ.	01/01/2017թ. 30/09/2017թ.
Անձնակազմի գծով ծախսեր	561,955	1,788,919	672,608	1,851,984
Հ. մ. և ոչ նյութ ակտիվ ամորտ ծախսեր	113,300	343,084	93,465	274,580
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	93,709	170,240	18,240	56,379
Գործառ վարձակալ գծով ծախսեր	50,797	144,888	49,182	133,693
Կապի և հաղորդի միջոցների գծով ծախսեր	16,338	47,634	15,084	44,157
Ծախսեր հարկերի և այլ պարտ վճ գծով	92,092	565,268	70,795	184,349
Վերանորոգման և պահպան ծախսեր	54,392	172,703	60,292	162,424
Գործուղման ծախսեր	4,683	26,257	8,384	27,197
Անվտանգության գծով ծախսեր	22,974	69,273	27,248	95,065
Գրասենյակային ծախսեր	13,367	26,317	6,474	21,187
Աուդիտ և խորհրդակցական գծով ծախսեր	10,586	49,013	12,824	36,419
Այլ վարչական ծախսեր	42,906	165,685	28,287	94,772
Ընդամենը	1,077,099	3,569,281	1,062,883	2,982,206

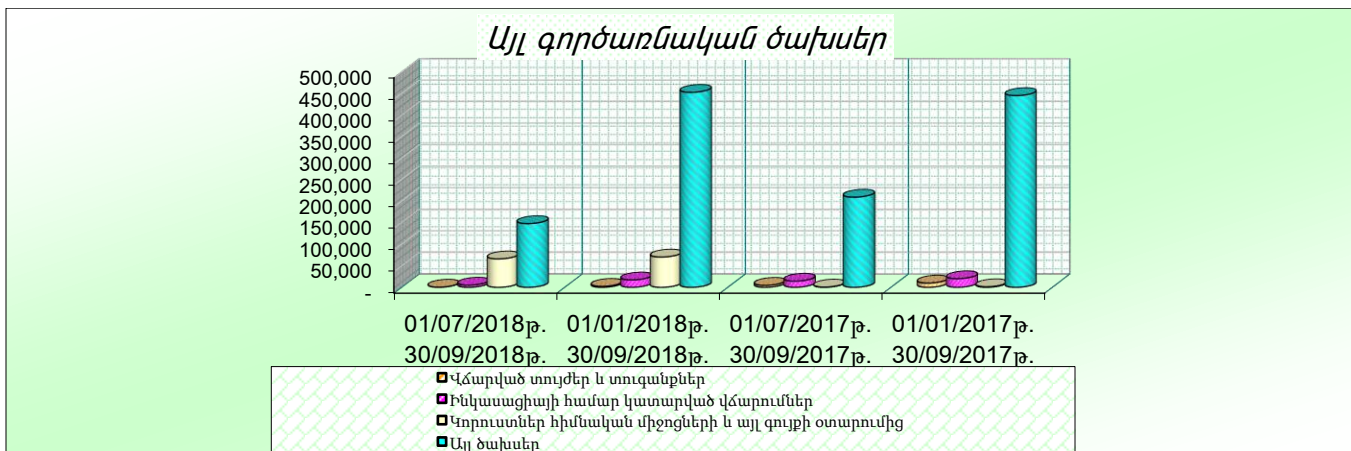

Բանկի աշխատակիցների միջին քանակը հաշվետու եռամսյակում կազմել է 397 (2017թ. 3-րդ եռամսյակում՝ 403):

9. Այլ գործառնական ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

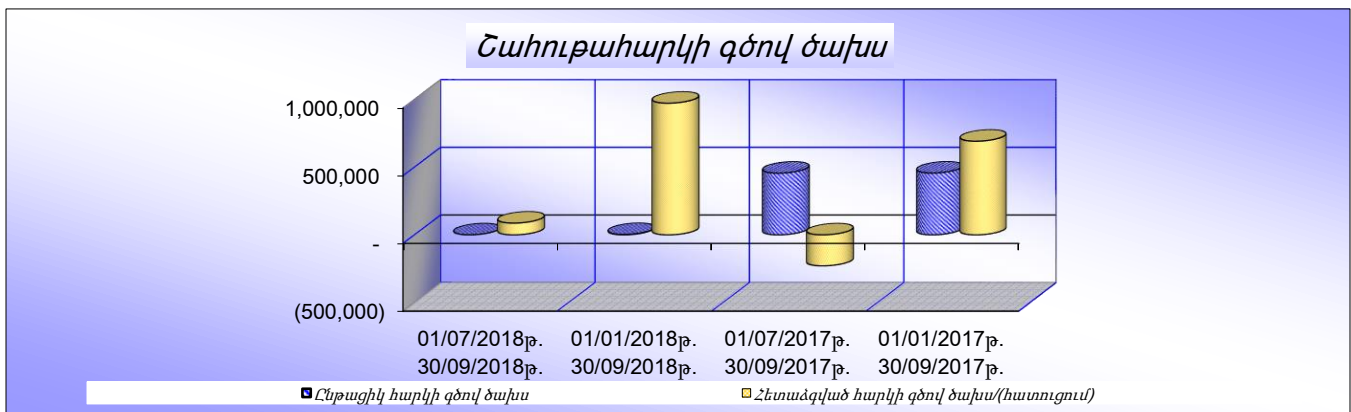
Այլ գործառնական ծախսեր	01/07/2018թ. 30/09/2018թ.	01/01/2018թ. 30/09/2018թ.	01/07/2017թ. 30/09/2017թ.	01/01/2017թ. 30/09/2017թ.
Վճարված տույժեր և տուգանքներ	306	2,151	4,514	9,805
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	5,001	17,008	14,164	19,936
Կորուստներ հիմնական միջոցների և այլ գույքի օտարումից	65,771	70,085	495	1,241
Այլ ծախսեր	147,695	452,644	209,000	445,075
<i>այդ թվում՝ վճարային գործառնությունների գծով</i>	<i>51,332</i>	<i>177,363</i>	<i>51,641</i>	<i>137,666</i>
Ընդամենը	218,773	541,888	228,173	476,057

10. Շահութահարկի գծով ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Շահութահարկի գծով ծախս	01/07/2018թ. 30/09/2018թ.	01/01/2018թ. 30/09/2018թ.	01/07/2017թ. 30/09/2017թ.	01/01/2017թ. 30/09/2017թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	209	2,712	455,746	456,405
Հետաձգված հարկի գծով ծախս/(հատուցում)	86,750	972,070	(228,586)	691,402
Ընդամենը	86,959	974,782	227,160	1,147,807

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2017թ.՝ 20%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՄ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

11. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

հազար ՀՀ դրամ

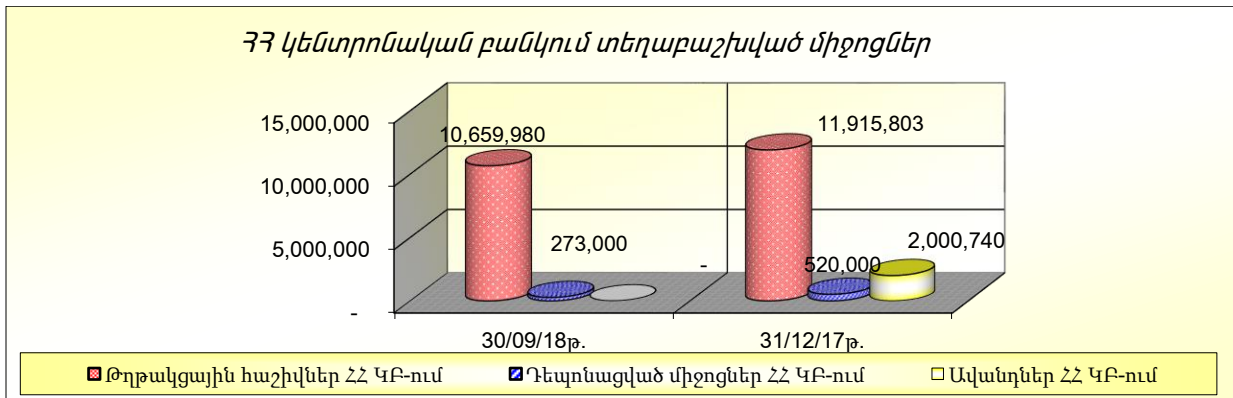
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01/07/2018թ. 30/09/2018թ.	01/01/2018թ. 30/09/2018թ.	01/07/2017թ. 30/09/2017թ.	01/01/2017թ. 30/09/2017թ.
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ	899,856	3,440,946	902,748	3,290,730
Բաժնետոմսերի քանակը	679,437	679,437	679,437	679,437
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ	1.4	5.1	1.3	4.8

12. ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ

ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ

	<u>30/09/18թ.</u>	<u>31/12/17թ.</u>
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	10,659,980	11,915,803
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	273,000	520,000
Ավանդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	2,000,740
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	10,932,980	14,436,543
Ընդամենը ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված միջոցներ	10,932,980	14,436,543

2018թ. Սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք հաշվարկվում են Բանկի կողմից ներգրավված դրամային որոշ միջոցների 2%-ի և արտարժույթով որոշ միջոցների 18%-ի չափով:

13. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

Թղթակցային / նոստրո / հաշիվներ

	<u>30/09/18թ.</u>	<u>31/12/17թ.</u>
Ընդամենը	365,907	345,442

Միջբանկային վարկեր և ավանդներ

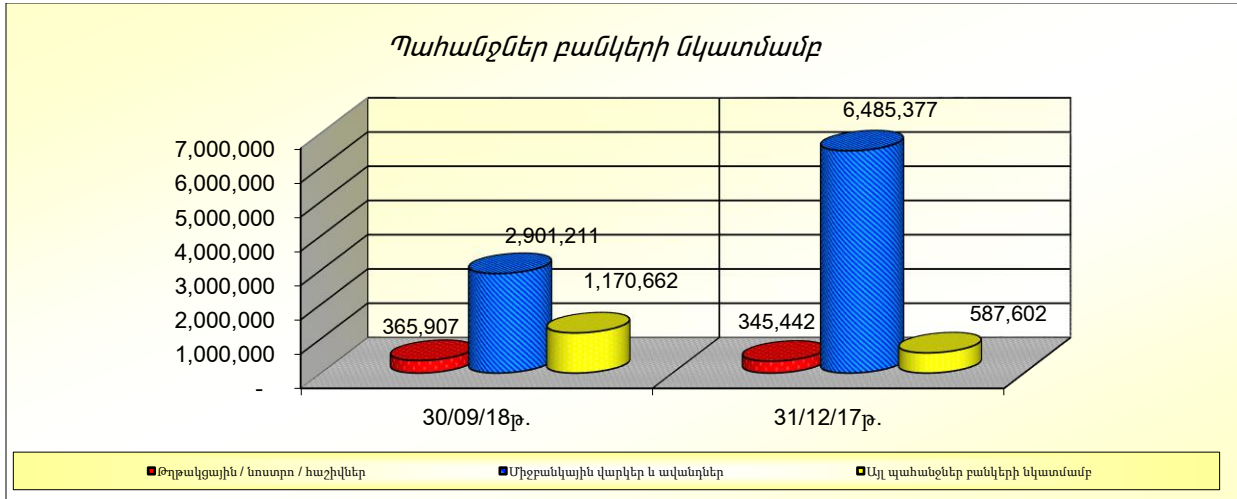
Ընդամենը	2,901,211	6,485,377
-----------------	------------------	------------------

Այլ պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Ընդամենը	1,170,662	587,602
-----------------	------------------	----------------

Սպասվող պարտքային կորուստ	(7,557)	-
---------------------------	---------	---

Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	4,430,223	7,418,421
--	------------------	------------------

14. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	<u>30/09/18թ.</u> հազ. դրամ	<u>31/12/17թ.</u> հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	9,636	9,952
	9,636	9,952
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ		
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	630	229,753
	630	229,753

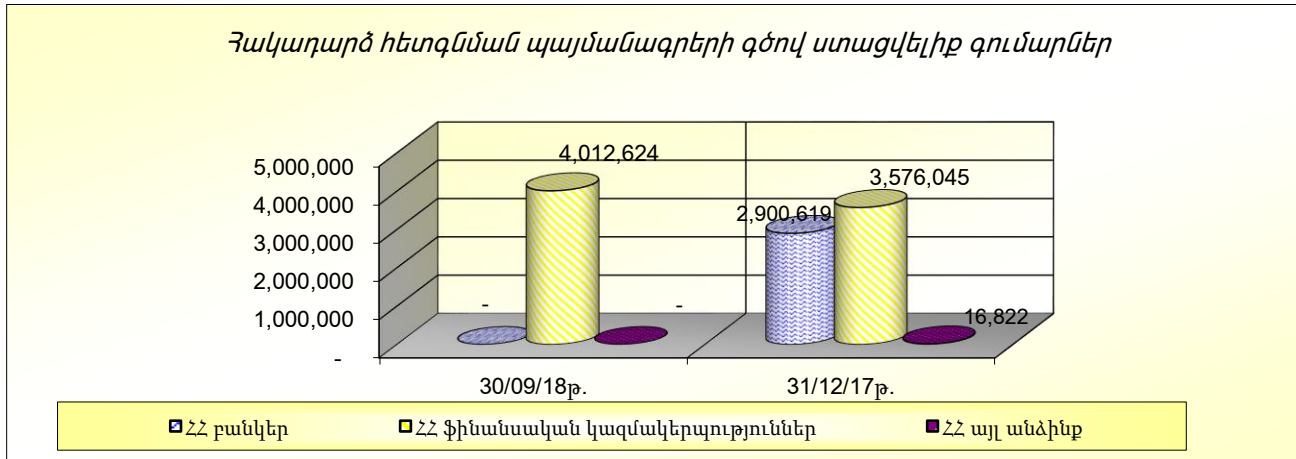
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներն ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

15. Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

Հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	<u>30/09/18թ.</u>	<u>31/12/17թ.</u>
ՀՀ բանկեր	-	2,900,619
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններ	4,012,624	3,576,045
ՀՀ այլ անձինք	-	16,822
Հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,012,624	6,493,486

Սպասվող պարտքային կորուստ	(2,357)	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,010,267	6,493,486

16. Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր

<u>Հաճախորդներին տրված վարկեր</u>	<u>30/09/2018թ.</u>	<u>31/12/2017թ.</u>
(հազ. դրամ)		
Առևտրային վարկեր		
Վարկեր իրավաբանական անձանց և ա/ձ-ին	44,083,596	38,599,932
Ընդամենը	44,083,596	38,599,932
Անհատներին տրված վարկեր		
Սպառողական վարկեր	14,092,089	14,055,113
Էքսպրես վարկեր	2,543,618	4,159,336
Ոսկու գրավով վարկեր	6,018,593	5,883,696
Հիպոթեքային վարկեր	4,346,170	2,805,923
Գյուղատնտեսական վարկեր	189,955	226,816
Ավտովարկեր	14,700	39,993
Ընդամենը	27,205,125	27,170,877
Ընդամենը վարկեր	71,288,721	65,770,809
Արժեզրկման գծով պահուստ	(3,958,935)	(4,275,782)
Ընդամենը գուտ վարկեր	67,329,786	61,495,027

Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշները

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2018 թվականի Մեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Վարկեր ա/ձ-ին և ընկերություններին				
Վարկեր, որոնց գծով արժեզրկման առանձին հայտանիշ չի հայտնաբերվել	27,816,280	238,667	27,577,613	0.9%
<i>Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր</i>				
· Ոչ ժամկետանց	14,241,082	3,096,751	11,144,331	21.7%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	152,319	7,736	144,583	5.1%
· 31-90 օր ժամկետանց	61,964	15,419	46,545	24.9%
· 91-180 օր ժամկետանց	97,071	5,715	91,356	5.9%
· 181-360 օր ժամկետանց	444,971	36,782	408,189	8.3%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	1,269,909	-	1,269,909	0.0%
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	16,267,316	3,162,403	13,104,913	19.44%
Ընդամենը վարկեր ընկերություններին	44,083,596	3,401,070	40,682,526	7.72%
	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Սպառողական վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	12,634,054	152,814	12,481,240	1.2%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	289,715	13,888	275,827	4.8%
· 31-90 օր ժամկետանց	293,266	48,587	244,679	16.6%
· 91-180 օր ժամկետանց	265,283	56,577	208,706	21.3%
· 181-360 օր ժամկետանց	164,055	74,240	89,815	45.3%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	445,716	-	445,716	0.0%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	14,092,089	346,106	13,745,983	2.5%
Էքսպրես վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	2,367,664	63,727	2,303,937	2.7%

· Մինչև 30 օր ժամկետանց	75,078	14,985	60,093	20.0%
· 31-90 օր ժամկետանց	59,989	24,900	35,089	41.5%
· 91-180 օր ժամկետանց	26,753	16,835	9,918	62.9%
· 181-360 օր ժամկետանց	14,134	9,710	4,424	68.7%
Ընդամենը Էքսպրես վարկեր	2,543,618	130,157	2,413,461	5.1%
Ոսկու գրավով վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	5,802,265	12,685	5,789,580	0.2%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	169,348	10,388	158,960	6.1%
· 31-90 օր ժամկետանց	36,150	7,429	28,721	20.6%
· 91-180 օր ժամկետանց	5,980	2,925	3,055	48.9%
· 181-360 օր ժամկետանց	4,850	3,490	1,360	72.0%
Ընդամենը Ոսկու գրավով վարկեր	6,018,593	36,917	5,981,676	0.6%
Հիփոթեքային վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	3,897,182	19,283	3,877,899	0.5%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	39,670	428	39,242	1.1%
· 31-90 օր ժամկետանց	52,272	9,234	43,038	17.7%
· 181-360 օր ժամկետանց	104,438	8,883	95,555	8.5%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	252,608	-	252,608	0.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	4,346,170	37,828	4,308,342	0.9%
Գյուղատնտեսական վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	164,483	1,638	162,845	1.0%
· 31-90 օր ժամկետանց	24,243	2,225	22,018	9.2%
· 91-180 օր ժամկետանց	1,229	195	1,034	15.9%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	189,955	4,058	185,897	2.1%
Ավտովարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	8,952	270	8,682	3.0%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	1,728	378	1,350	21.9%
· 91-180 օր ժամկետանց	2,365	1,116	1,249	47.2%
· 181-360 օր ժամկետանց	1,655	1,035	620	62.5%
Ընդամենը ավտովարկեր	14,700	2,799	11,901	19.0%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	27,205,125	557,865	26,647,260	2.1%

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2017 թվականի դետեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Վարկեր ա/ձ-ին և ընկերություններին				
Վարկեր, որոնց գծով արժեզրկման առանձին հայտանիշ չի հայտնաբերվել ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր	31,120,397	278,799	30,841,598	0.9%
· Ոչ ժամկետանց	13,896,622	3,089,046	10,807,576	22.2%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	109,190	9,401	99,789	8.6%
· 31-90 օր ժամկետանց	54,607	8,841	45,766	16.2%
· 91-180 օր ժամկետանց	415,231	136,999	278,232	33.0%
· 181-360 օր ժամկետանց	300,926	130,540	170,386	43.4%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	1,482,813	-	1,482,813	0.0%
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	16,259,389	3,374,827	12,884,562	20.76%
Ընդամենը վարկեր ընկերություններին	47,379,786	3,653,626	43,726,160	7.71%

Անհատներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Սպառողական վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	11,558,632	231,134	11,327,498	2.0%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	337,141	40,850	296,291	12.1%
· 31-90 օր ժամկետանց	281,281	57,307	223,974	20.4%
· 91-180 օր ժամկետանց	140,596	59,727	80,869	42.5%
· 181-360 օր ժամկետանց	140,237	35,723	104,514	25.5%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	388,442	-	388,442	0.0%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	12,846,329	424,741	12,421,588	3.3%
Էքսպրես վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	4,275,780	23,932	4,251,848	0.6%

· Մինչև 30 օր ժամկետանց	133,905	4,374	129,531	3.3%
· 31-90 օր ժամկետանց	91,948	6,859	85,089	7.5%
· 91-180 օր ժամկետանց	59,427	9,028	50,399	15.2%
· 181-360 օր ժամկետանց	41,397	13,354	28,043	32.3%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	26,009	-	26,009	0.0%
Ընդամենը Էքսպրես վարկեր	4,628,466	57,547	4,570,919	1.2%
Ոսկու գրավով վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	6,074,121	16,743	6,057,378	0.3%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	156,691	12,284	144,407	7.8%
· 31-90 օր ժամկետանց	39,638	8,228	31,410	20.8%
· 91-180 օր ժամկետանց	9,115	4,678	4,437	51.3%
· 181-360 օր ժամկետանց	9,582	6,959	2,623	72.6%
Ընդամենը Ոսկու գրավով վարկեր	6,289,147	48,892	6,240,255	0.8%
Հիփոթեքային վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	3,173,209	29,755	3,143,454	0.9%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	67,647	1,372	66,275	2.0%
· 31-90 օր ժամկետանց	21,133	5,234	15,899	24.8%
· 91-180 օր ժամկետանց	67,438	6,940	60,498	10.3%
· 181-360 օր ժամկետանց	42,647	1,713	40,934	4.0%
· 361 օր և ավել ժամկետանց	316,180	-	316,180	0.0%
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	3,688,254	45,014	3,643,240	1.2%
Գյուղատնտեսական վարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	175,362	944	174,418	0.5%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	19,916	700	19,216	3.5%
· 31-90 օր ժամկետանց	1,159	78	1,081	6.7%
· 181-360 օր ժամկետանց	177	112	65	63.3%
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	196,614	1,834	194,780	0.9%
Ավտովարկեր				
· Ոչ ժամկետանց	13,834	457	13,377	3.3%
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	3,090	830	2,260	26.9%
· 91-180 օր ժամկետանց	1,655	898	757	54.3%

Ընդամենը ավտովարկեր	<u>18,579</u>	<u>2,185</u>	<u>16,394</u>	<u>11.8%</u>
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	<u>27,667,389</u>	<u>580,213</u>	<u>27,087,176</u>	<u>2.1%</u>

Հաճախորդներին տրված վարկերի վերլուծությունը ըստ տնտեսության ճյուղերի

	<u>30.09.2018թ.</u>	<u>31.12.2017թ.</u>
	<u>հազ. դրամ</u>	<u>հազ. դրամ</u>
Առևտուր և ֆինանսներ	28,342,231	24,951,693
Արդյունաբերություն	1,842,574	1,827,615
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	585,351	616,180
Էներգետիկայի ոլորտ	11,619,432	7,928,899
Շինարարություն	219,034	118,680
Տրանսպորտ և կապ	645,901	441,745
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	26,432	20,610
Սպասարկման ոլորտ	143,219	327
Այլ	659,422	2,694,183
Անհատներին տրված վարկեր	<u>27,205,125</u>	<u>27,170,877</u>
	71,288,721	65,770,809
Արժեզրկման գծով պահուստ	<u>(3,958,935)</u>	<u>(4,275,782)</u>
	67,329,786	61,495,027

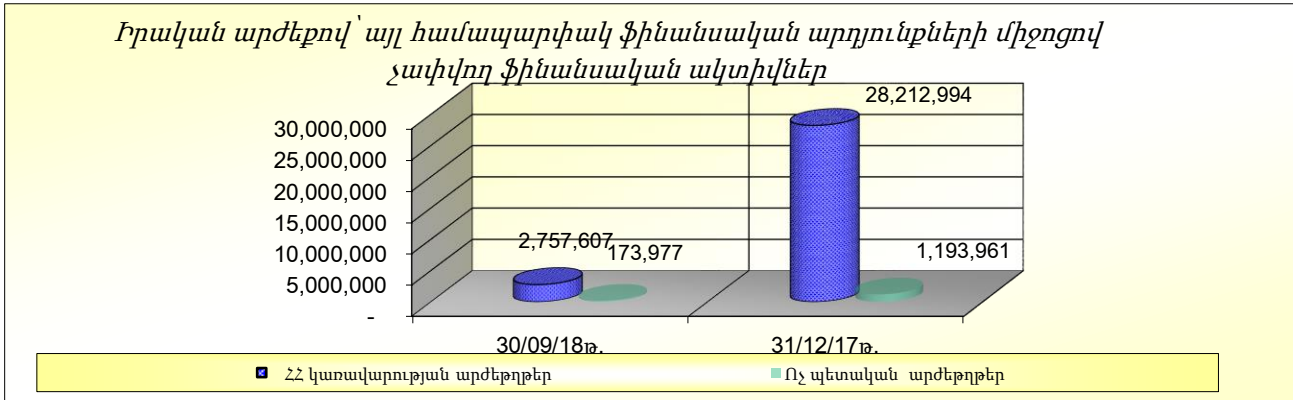
Վարկերի գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հսկային է՝

	<u>30/09/18թ.</u>	<u>30/09/17թ.</u>
	<u>հազ. դրամ</u>	<u>հազ. դրամ</u>
Սկզբնական Մնացորդ /01 հունվարի / Տարվա ծախս (հակադարձում)	4,275,782	1,261,500
Հետհաշվեկշիռ (դուրս գրում) / վերադարձ	(116,463)	647,858
	<u>(200,384)</u>	<u>(829,843)</u>
Վերջնական մնացորդ Մնացորդ	3,958,935	1,079,515

17. Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

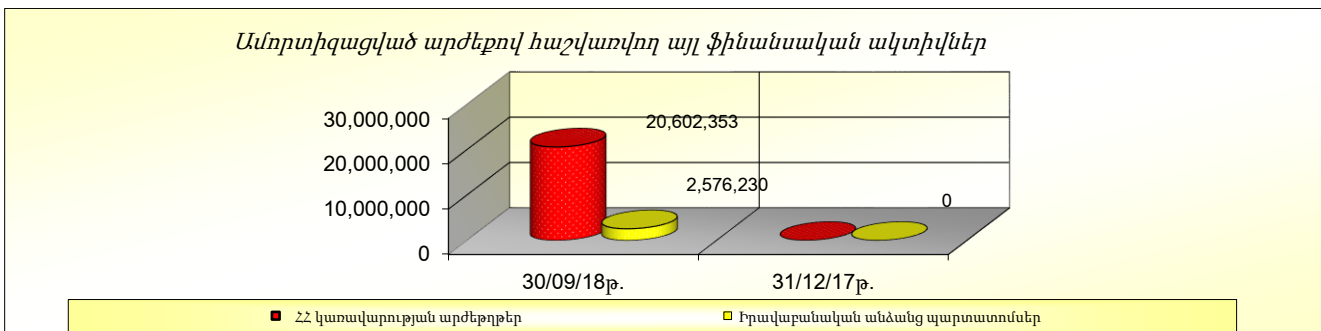
	<u>30/09/18թ.</u>	<u>31/12/17թ.</u>
	<u>հազ. դրամ</u>	<u>հազ. դրամ</u>
- Կառավարության պարտատուներ		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	2,757,607	28,212,994
Ներդրումներ ոչ պետական արժեթղթերում		
Ոչ պետական արժեթղթեր	173,977	1,193,961
Ընդամենը	2,931,584	29,406,955

Սպասվող պարտքային կորուստ	(18,450)	-
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	2,913,134	29,406,955

18. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

	30/09/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
<i>Բանկի կողմից պահվող</i>		
- Կառավարության պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	20,602,353	
Ընդամենը կառավարության պարտատոմսեր	20,602,353	-
- Իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր		
Իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր	2,576,230	-
Ընդամենը իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր	2,576,230	-
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	23,178,583	-
Սպասվող պարտքային կորուստ	(155,862)	
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	23,022,721	-

19. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2018թ.	4,396,920	208,321	1,375,133	864,005	95,535	564,635	7,504,549
Ավելացումներ	56,383.00	8,321	66,300	202,758	25,556	92,295	451,613
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(4,899)	(40,820)	(40,121)	(3,934)	(89,774)
Վերադասակարգումներ	-	-	23,497	(23,497)	-	-	-
Մնացորդը առ 30 Սեպտեմբերի 2018թ.	4,453,303	216,642	1,460,031	1,002,446	80,970	652,996	7,866,388
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2018թ.	787,945	45,612	831,003	456,711	55,388	293,612	2,470,271
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	63,800	7,950	130,100	63,123	4,778	73,333	343,084
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(4,815)	(37,048)	(39,907)	(3,934)	(85,704)
Վերադասակարգումներ	-	-	249	(249)	-	-	-
Մնացորդը առ 30 Սեպտեմբերի 2018թ.	851,745	53,562	956,537	482,537	20,259	363,011	2,727,651
Հաշվեկշռային արժեք Մնացորդը առ 30 Սեպտեմբերի 2018թ.	3,601,558	163,080	503,494	519,909	60,711	289,985	5,138,737
<i>Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.</i>	<i>3,608,975</i>	<i>162,709</i>	<i>544,130</i>	<i>407,294</i>	<i>40,147</i>	<i>271,023</i>	<i>5,034,278</i>

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2017թ.	4,324,746	185,036	1,091,770	776,983	93,763	533,585	7,005,883
Ավելացումներ	-	25,565	201,650	56,751	-	47,666	331,632
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(210)	(3,483)	(16,835)	(14,850)	(35,378)
Վերադասակարգումներ	-	-	756	(756)	-	-	-
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2017թ.	4,324,746	210,601	1,293,966	829,495	76,928	566,401	7,302,137
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2017թ.	703,512	35,526	709,224	415,985	75,100	242,130	2,181,477
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	63,786	7,401	89,290	46,812	3,280	64,011	274,580
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(197)	(2,539)	(16,835)	(14,850)	(34,421)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2017թ.	767,298	42,927	798,317	460,258	61,545	291,291	2,421,636
Հաշվեկշռային արժեք							
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2017թ.	3,557,448	167,674	495,649	369,237	15,383	275,110	4,880,501

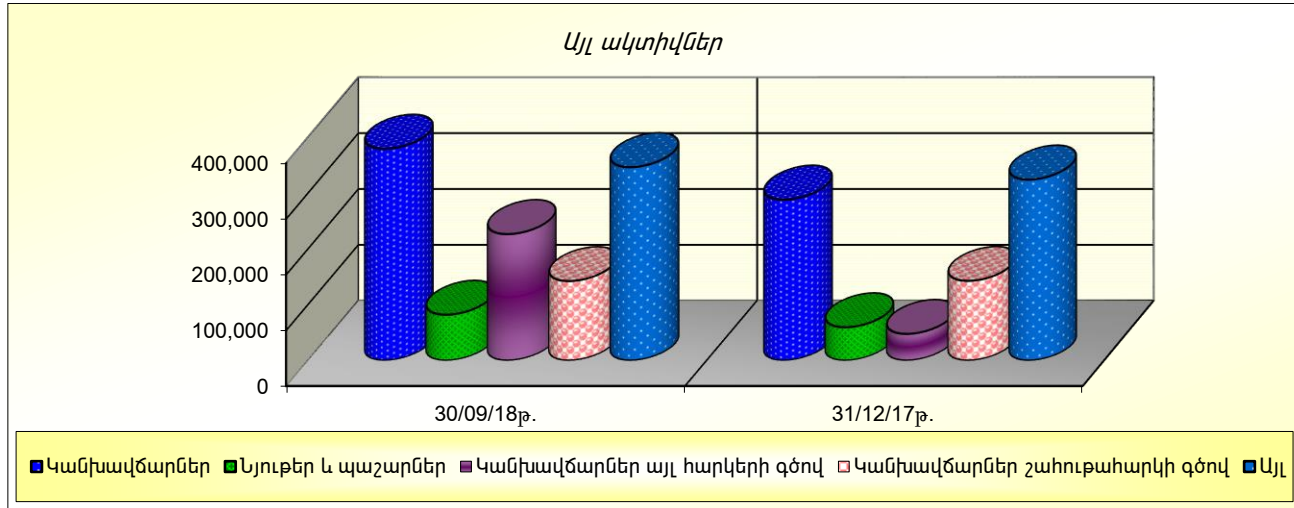
20. Բռնագանձված ակտիվներ

	30/09/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
<u>Գրավի տնօրինման արդյունքում առաջացած հիմնական միջոցներ</u>		
Այլ	409	-
Անշարժ գույք	987,447	749,383
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	987,856	749,383

Բռնագանձված ակտիվները ներառում են գրավի տնօրինման արդյունքում սեփականացված ակտիվներ:

21. Այլ ակտիվներ

	30/09/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
Կանխավճարներ	379,279	288,253
Նյութեր և պաշարներ	81,817	59,218
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	226,657	47,370
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	142,254	142,648
Այլ	346,494	324,171
Ընդամենը	1,176,501	861,660
Այլ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ	(469)	(14,984)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,176,032	846,676

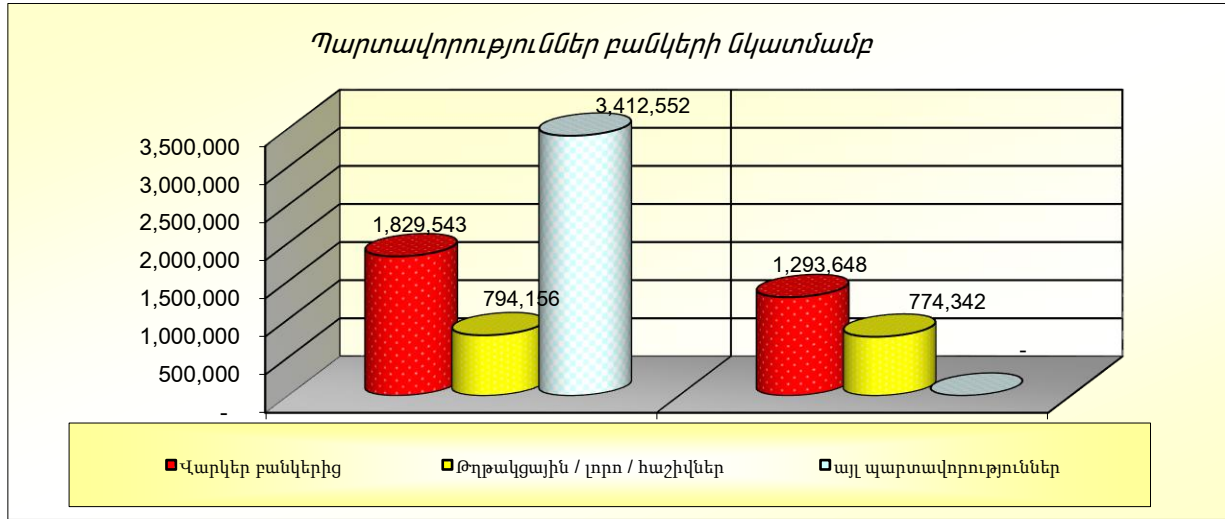

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

	30/09/18թ. հազ. դրամ	30/09/17թ. հազ. դրամ
<i>Սկզբնական Մնացորդ/01 հունվարի/</i>	14,984	2,084
<i>Տարվա ծախս(հակադարձում)</i>	24,860	24,637
<i>Հետհաշվեկշիռ (դուրս գրում)/վերադարձ</i>	(39,375)	(9,901)
<i>Վերջնական մնացորդ Մնացորդ</i>	469	16,820

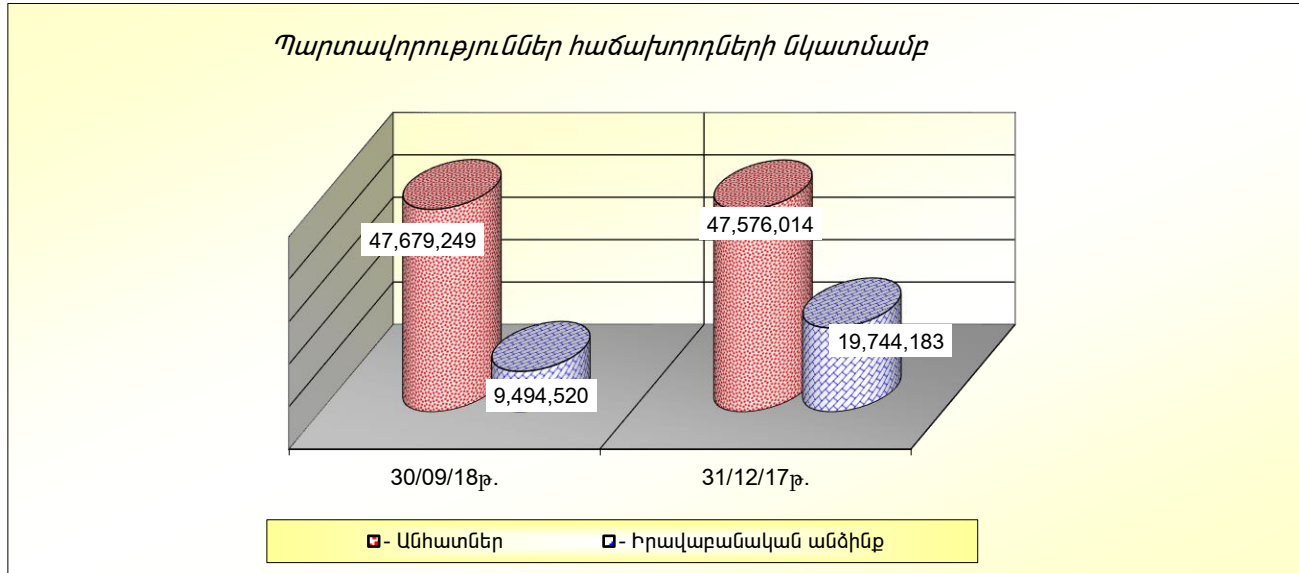
22. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

	30/09/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
Վարկեր բանկերից	1,829,543	1,293,648
Թղթակցային / լորո / հաշիվներ	794,156	774,342
Ռեպո համաձայնագրեր և այլ պարտավորություններ	3,412,552	-
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	6,036,251	2,067,990

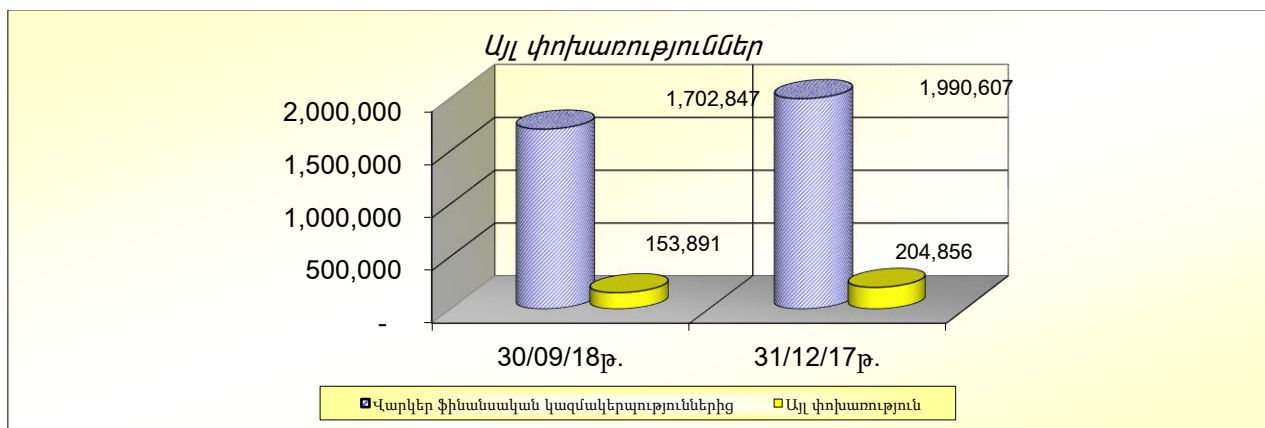
23. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	30/09/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
<i>Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ</i>		
- Անհատներ	5,621,728	4,169,516
- Իրավաբանական անձինք	5,040,500	3,532,778
<i>Ժամկետային ավանդներ</i>		
- Անհատներ	42,057,521	43,406,498
- Իրավաբանական անձինք	4,454,020	16,211,405
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	57,173,769	67,320,197

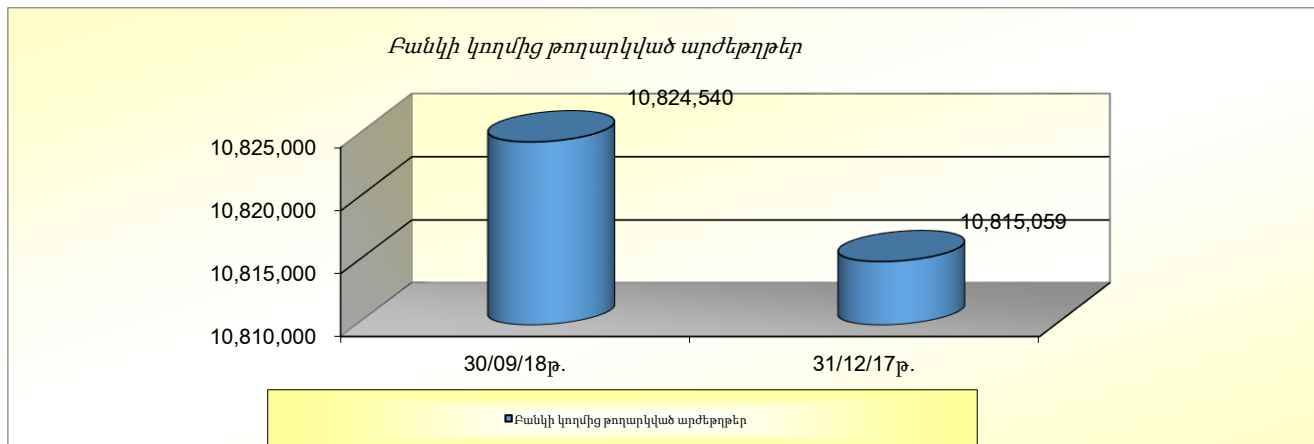
24. Այլ փոխառություններ

	30/09/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	1,702,847	1,990,607
Այլ փոխառություն	153,891	204,856
Ընդամենը այլ փոխառություններ	1,856,738	2,195,463

25. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	30/09/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	10,824,540	10,815,059
Ընդամենը Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	10,824,540	10,815,059

26. Հետաձգված հարկային պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները:

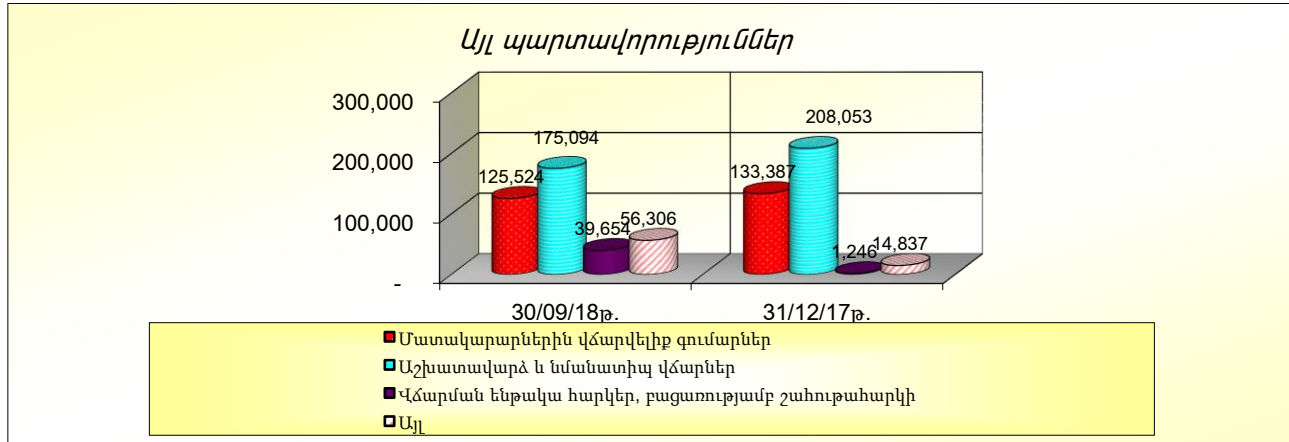
Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2018թ.
Արժեթղթեր	(836,082)	(168,128)	1,002,292	(1,918)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(19,225)	12,853	-	(6,372)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(771,240)	(973,490)	-	(1,744,730)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(21,830)	(5,127)	-	(26,957)
Այլ ակտիվներ	(16,515)	(657)	-	(17,172)
Այլ պարտավորություններ	51,968	(11,996)	-	39,972
Հաջորդ տարի փոխանցված հարկային վնաս	126,437	174,476	-	300,913
	(1,486,487)	(972,070)	1,002,292	(1,456,265)

27. Այլ պարտավորություններ

	30/09/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
Մատակարարներին վճարվելիք գումարներ	125,524	133,387
Աշխատավարձ և նմանատիպ վճարներ	175,094	208,053
Վճարման ենթակա հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	39,654	1,246
Այլ	56,306	14,837
Ընդամենը	396,578	357,523
Այլ պահուստներ	2,653	-
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	399,231	357,523

28. Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

2018թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 33,971,850 հազար դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 679,437 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 50,000 դրամ անվանական արժեքով:

2018թ. Սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են

Բաժնետեր	Մասնակության չափը (հազար դրամ)	%
ՖԻՍԹՈՔՈՒ Էլ Թի Դի	20,275,550	59.68%
CreditBank S.A.L.	13,696,300	40.32%
Ընդամենը	33,971,850	100%

2018թ. Սեպտեմբեր 30-ի դրությամբ դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

29. Պահուստների բնույթը և նպատակը

Շենքերի վերագնահատումից աճ

Շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է շենքերի վերագնահատված կուտակային դրական արժեքը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

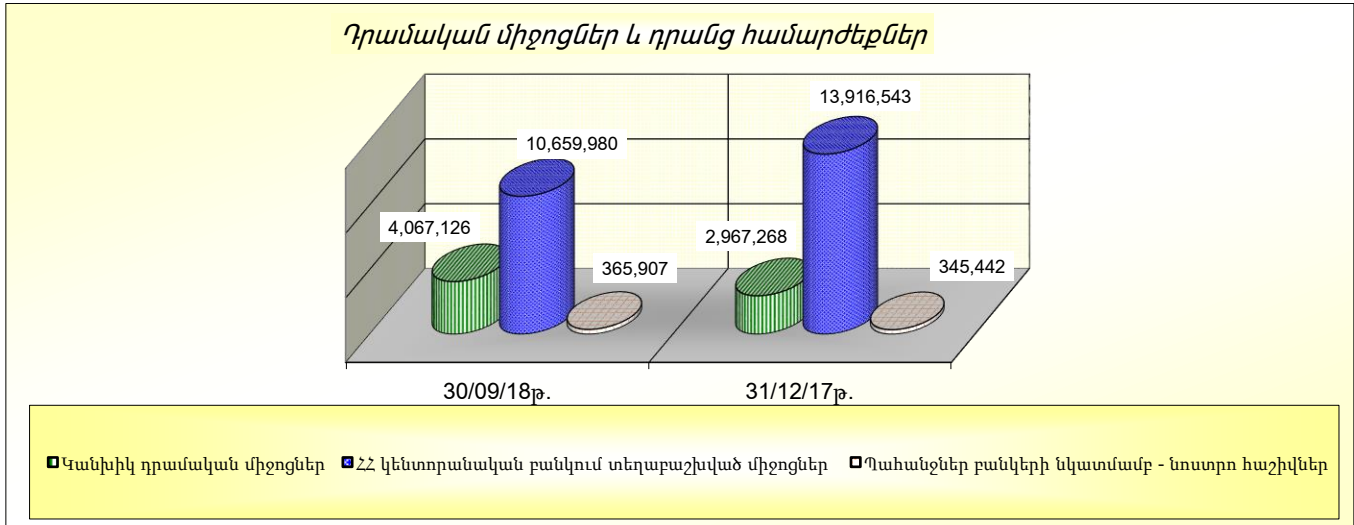
Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

30. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	30/09/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
Կանխիկ դրամական միջոցներ	4,067,126	2,967,268
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	10,659,980	13,916,543
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ - նոստրո հաշիվներ	365,907	345,442
Ընդամենը	15,093,013	17,229,253

31. Վարկային պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների գծով պարտավորվածություններ:

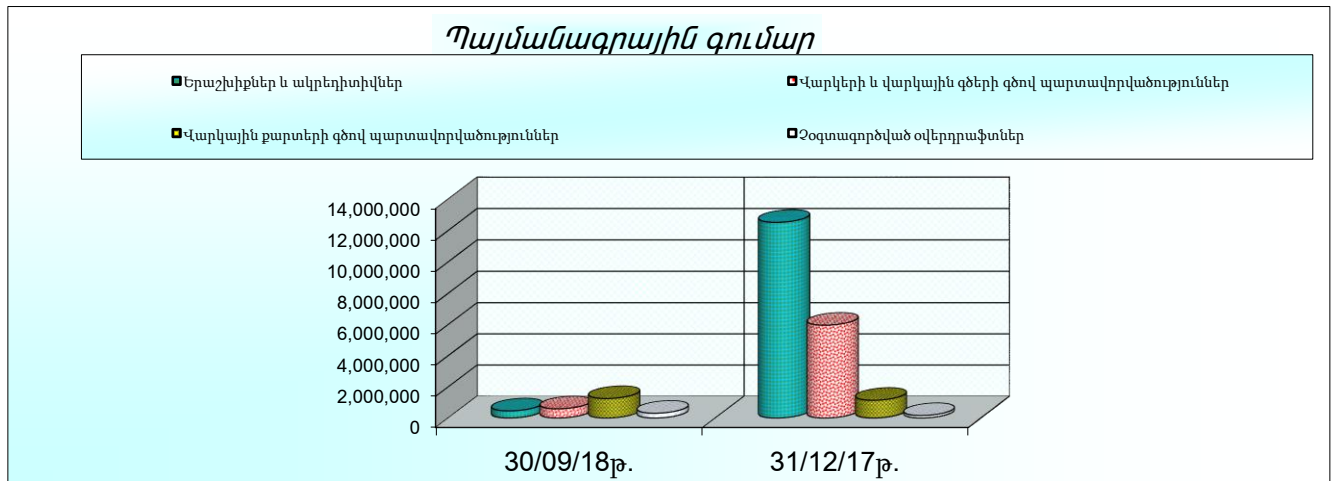
Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումն երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Վարկային պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են վարկային պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրային պարտականությունները:

2018 թ. սեպտեմբերի 30 դրությամբ և 2017 թ. դեկտեմբերի 31 դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

	30/09/18թ. հազ. դրամ	31/12/17թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	456,424	12,516,701
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	588,308	5,956,571
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	1,248,659	1,137,393
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	305,930	157,976
Ընդամենը	2,599,321	19,768,641

32. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձինք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են Խորհրդի և Վարչության նշանակալից ազդեցության ներքո գտնվող կազմակերպությունները և Խորհրդի ու Վարչության անդամների ընտանիքների անդամներին:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլ գործարքներ:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ և հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտ և ծախսերը հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	2018թ. Սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ		2017թ. Սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր
Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվությունում				
Ակտիվներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	546,935	53,958	1,628	158,785
Ժամանակաշրջանի ընթացքում տրամադրված	-	144,947	4,268,380	50,518
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված	(69,669)	(142,632)	(3,729,715)	(156,481)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	477,266	56,273	540,293	52,822
Արժեզրկման պահուստ	-	(1,654)	(21)	(456)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	477,266	54,619	540,272	52,366
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	203	-	158,685	-
Մուտքեր	331,769	-	8,574,559	-
Ելքեր	(331,327)	-	(8,732,957)	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	645	-	287	-
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	794,069	-	1,312,625	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	280,277	-	11,944,583	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված ավանդներ	(280,225)	-	(13,179,407)	-
Ավանդներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	794,121	-	787,801	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	6,668	242,131	326,878	436,952
Ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	980	920,012	2,770,496	1,813,433
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված ավանդներ	(4,787)	(859,225)	(719,403)	(1,639,431)
Ավանդներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	2,861	302,918	2,377,971	610,954
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր				

Արժեթղթեր հունվարի 1-ի դրությամբ	275,094	99,086	328,296	3,691
Ժամանակաշրջանի ընթացքում իրացված(մարված) արժեթղթեր	3,308	(76,240)	(52,089)	93,240
Արժեթղթեր ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	278,402	22,846	276,207	96,931

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

	01/01/2018թ. – 30/09/2018թ.	<i>Հազար ՀՀ դրամ</i> 01/01/2017թ. – 30/09/2017թ.
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	640,735	551,846
<i>Ընդամենը Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ</i>	640,735	551,846

33. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է հիմնական ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների:

30/09/18

	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5-տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>	<i>հազ. դրամ</i>
Ակտիվներ								
Կանխիկ դրամական միջոցներ	4,067,126	-	-	-	-	-	-	4,067,126
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	10,659,980	-	-	-	-	273,000	-	10,932,980
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	2,980,271	1,449,952	-	-	-	-	-	4,430,223
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	9,636	-	-	-	-	-	-	9,636
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,010,267	-	-	-	-	-	-	4,010,267
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,058,332	9,484,480	39,625,566	11,150,580	5,776,324	-	234,504	67,329,786
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	592,237	117,067	-	2,029,853	173,977	-	2,913,134
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	181,143	1,044,999	1,317,394	20,479,185	-	-	23,022,721
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	5,138,737	-	5,138,737
Բռնագանձված ակտիվներ	-	-	-	-	-	987,856	-	987,856
Այլ ակտիվներ	1,175,940	-	92	-	-	-	-	1,176,032
Ընդամենը ակտիվներ	23,961,552	11,707,812	40,787,724	12,467,974	28,285,362	6,573,570	234,504	124,018,498

	Մինչև 1 ամիս <i>հազ. դրամ</i>	1-ից 3 ամիս <i>հազ. դրամ</i>	3 ամսից 1 տարի <i>հազ. դրամ</i>	1-ից 5-տարի <i>հազ. դրամ</i>	Ավելի քան 5 տարի <i>հազ. դրամ</i>	Անժամկետ <i>հազ. դրամ</i>	Ժամկետանց <i>հազ. դրամ</i>	Ընդամենը <i>հազ. դրամ</i>
Պարտավորություններ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,193,740	1,139,492	-	690,282	12,737	-	-	6,036,251
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	14,287,138	6,318,421	31,617,833	4,455,906	494,471	-	-	57,173,769
Այլ փոխառություններ Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	30,210	42,331	173,840	1,125,149	485,208	-	-	1,856,738
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	630	-	-	-	-	-	-	630
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	64,623	2,462,121	5,884,246	2,413,550	-	-	-	10,824,540
Այլ պարտավորություններ	-	-	1,456,265	-	-	-	-	1,456,265
Այլ պարտավորություններ	399,231	-	-	-	-	-	-	399,231
Ընդամենը Պարտավորություններ	18,975,572	9,962,365	39,132,184	8,684,887	992,416	-	-	77,747,424
Զուտ դիրք	4,985,980	1,745,447	1,655,540	3,783,087	27,292,946	6,573,570	234,504	46,271,074

Ռիսկի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Շուկայական ռիսկը, վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, գործառնական և իրավական ռիսկերը և համաբավը վտանգող ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար՝ սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Բանկի գործունեությունն ապահովելու նպատակով: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և համապատասխանության ապահովման համար, նա նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը ուղղակիորեն հաշվետու է Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Բանկի Խորհրդին: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը չի ենթարկվում և հաշվետու չէ համապատասխան ռիսկերն ընդունող բաժիններին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով, կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության չափից և տեսակից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին, թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը: Բացի ստանդարտ վարկային և շուկայական

վերլուծությունների իրականացումից, Ռիսկերի կառավարման բաժինը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական միավորների հետ՝ նրանց մասնագիտական կարծիքը ձեռք բերելու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ռիսկերի կառավարման վարչությունը և ներքին աուդիտի բաժինը հաճախ պատրաստում են Բանկի էական ռիսկերին անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույթի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույթի, արտարժույթի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների ու արատարժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությանը: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք թույլ կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը: Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման բաժնի առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույթների, ժամկետայնության, արտարժույթի դիրքերի և վնասի սահմանաչափերի հետ կապված, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Վարչության կողմից:

Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույթների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույթների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույթների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին, այս գործունեությունը չի որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն ՖՀՄՍ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2018թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Ռուսական ռուբլի հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ակտիվներ						
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1,505,007	1,393,564	456,467	695,234	16,854	4,067,126
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	7,555,756	631,541	2,745,683	-	-	10,932,980
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	12,266	4,179,160	162,106	70,209	6,482	4,430,223
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	9,636	-	-	-	-	9,636
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,322,339	687,928	-	-	-	4,010,267
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	32,567,126	30,055,579	4,011,862	695,219	-	67,329,786
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆին արդ չափ ակտիվներ	883,281	2,029,853	-	-	-	2,913,134
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆին ակտիվներ	19,534,069	3,488,652	-	-	-	23,022,721
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	5,138,737	-	-	-	-	5,138,737
Բռնագանձված ակտիվներ	987,856	-	-	-	-	987,856
Այլ ակտիվներ	972,114	164,951	15,485	23,482	-	1,176,032

Ընդամենը՝ ակտիվներ	72,488,187	42,631,228	7,391,603	1,484,144	23,336	124,018,498
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,173,154	713,744	1,149,026	327	-	6,036,251
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	21,207,226	33,636,612	1,622,084	689,583	18,264	57,173,769
Այլ փոխառություններ Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	1,840,190	16,548	-	-	-	1,856,738
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	630	-	-	-	-	630
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	1,005,567	9,818,973	-	-	-	10,824,540
Այլ պարտավորություններ	1,456,265	-	-	-	-	1,456,265
	372,252	26,401	571	7	-	399,231
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	30,055,284	44,212,278	2,771,681	689,917	18,264	77,747,424
Զուտ հաշվեկշռային դիրք առ 30 սեպտեմբերի 2018թ.	42,432,903	(1,581,050)	4,619,922	794,227	5,072	46,271,074

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ռուսական ռուբլի	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ակտիվներ						
Կանխիկ դրամական միջոցներ	1,103,985	477,336	184,141	1,180,917	20,889	2,967,268
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	8,793,303	2,522,701	3,120,539	-	-	14,436,543
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	20,266	2,629,270	4,152,498	612,374	4,013	7,418,421

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	9,952	-	-	-	-	9,952
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,114,691	478,176	2,900,619	-	-	6,493,486
Հաճախորդներին տրված վարկեր	31,126,263	26,939,826	519,503	2,909,435	-	61,495,027
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	23,784,616	5,622,339	-	-	-	29,406,955
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	5,034,278	-	-	-	-	5,034,278
Բռնագանձված ակտիվներ	749,383	-	-	-	-	749,383
Այլ ակտիվներ	558,554	219,968	20,273	17,881	-	846,676
Ընդամենը՝ ակտիվներ	74,325,291	38,889,616	10,897,573	4,720,607	24,902	128,857,989
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	1,359,000	693,088	15,902	-	-	2,067,990
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	22,496,607	42,684,533	1,868,164	270,732	161	67,320,197
Այլ փոխառություններ	2,102,404	93,059	-	-	-	2,195,463
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	229,753	-	-	-	-	229,753
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	1,036,968	9,778,091	-	-	-	10,815,059
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	1,486,487	-	-	-	-	1,486,487
Այլ պարտավորություններ	316,100	27,393	445	5,195	8,390	357,523
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	29,027,319	53,276,164	1,884,511	275,927	8,551	84,472,472
Չուտ հաշվեկշռային դիրք առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	45,297,972	(14,386,548)	9,013,062	4,444,680	16,351	44,385,517

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ վարկային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման վարչություն, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության կառուցվածքային վերլուծության և ֆինանսական արդյունքների վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջների հետ: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝ Կորպորատիվ հաճախորդների վարկավորման վարչության և Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի Իրավաբանական, Հաշվապահական հաշվառման և Հարկային բաժինների կողմից՝ կախված ռիսկերի առանձնահատկություններից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատների վարկավորման

վարչության կողմից՝ կիրառելով Ռիսկերի կառավարման վարչության հետ համատեղ մշակած գնահատման մոդելները և դիմումների տվյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափորդ որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է թողարկվող պարտքային արժեթղթերը, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդները, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու արդյունավետ բավարարելու նպատակով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտաբժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքերի ֆինանսավորման ծրագրերի ապահովում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Գանձապետարանը գործարար ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակներով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Գանձապետարանը վերահսկում է իրացվելիության դիրքն օրական կտրվածքով և իրականացնում է կանոնավոր «սթրես թեսթերը» իրացվելիության գծով՝ շուկայի սովորական և ավելի խիստ պայմանների տեսանկյունից: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ առևտրային բանկերի համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները:

2018թ. Սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշի («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12% (2017թ-ին՝ 12%): 2018թ. Սեպտեմբերի 30-ի և 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը:

	Սեպտեմբեր 2018թ.	Դեկտեմբեր 2017թ.
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	42.97%	35.88%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

Պայմանական դեպքեր

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գույքն ապահովագրված և Բանկն ունի Բանկերս Բլանկետ Բոնդ (Banker's Blanket Bond (BBB)) ապահովագրության պայմանագիր:

Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունները, եթե այդպիսիք լինեն, զգալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

Հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները: